

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
pusei metų \$2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 20

SO. BOSTON, MASS., 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METŲ GEGUŽĖS - MAY 15

64 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

JAV-Š. Vietnamo derybos prasidėjo Paryžiuje

Pasiruošimai prasidėjo praėjusią savaitę, pirmas oficialus posėdis įvyko pirmadienį. Jame delegacijų vadai padarė pareiškimus ir sutarė dėl tolimesnių posėdžių eigos. Derybos bus ilgos ir sunkios. Paryžius derybas pasitiko streiku. O kovos Vietname aistrėja.

Praėjusį penktadienį Paryžiuje pirmą kartą susitiko abiejų delegacijų pirmininkų pavaduotojai — Vance ir pulk. Ha Van Lau. Tame ir šeštadienio posėdžiuose jie aptarė įvairius techninius reikalus ir sutarė pirmadienį pradėti oficialius derybų posėdžius.

Pirmadienio posėdy, kurio atidaryme 10 minučių dalyvavo korespondentai ir fotografai, delegacijų vadovai pasakė kalbas. Jų turinys šiuo metu mums nežinomas, bet jos, aišku, buvo skirtos plačiam pasauliui, jose išdėstyta tai, kas jau ne kartą pasakyta.

Posėdžiai vyksta buvusioje istaigingoje Majestic viešbutyje, kuris deryboms netikėtai atremontuotas, bet ir visai paruoštas. Posėdžiams padirbtas net specialus stalas, kuris delegacijų narius laikytų 5 jardų atstume. Kiekvienai delegacijai patatyta po 17 odinių kėdžių ir po vieną dar patogesnę delegacijų vadovams. Užpakaly patatyta dar po 12 kėdžių ekspertams. Kiekviena delegacija turės po 7 mikrofonus. Oficialios kalbos bus vietnamiečių ir anglų, o "darbo kalba" — prancūzų.

Visi spėja, kad derybos bus labai sunkios ir ilgos. Vienas prancūzų aukštas valdininkas stačiai pasakė: "Jei amerikiečiai nekapituliuos, derybos tęsis labai ilgai".

Pirmas klausimas bus — Vietnamo reikalavimas sustabdyti bombardavimą ir kitus karo veiksmus. JAV jau yra labai sumažinusios bombardavimą, prezidentas Johnsonas yra pasakęs, kad galima ir visiškai bombardavimą sustabdyti, jei ir priešingoji pusė savo karo veiksmus sumažintų.

Tik šitą klausimą išsprendus, tebus galima prieiti ir prie kitų svarbių politinių klausimų.

I Paryžiu atvyko ir Pietų Vietnamo bei Laisvės fronto (Vietkongo) atstovai, bet jie kol kas bus tik stebėtojai. Nėra abejonės, kad derybų eigoje kils ir ju pakvietimo klausimas. Jei Š. Vietnamas pasiūlys pakviesti Vietkongo atstovus, tai kils protestas iš JAV pusės, o jei JAV pasiūlys pakviesti Pietų

Vietnamo atstovus, tai pasipriešins Š. Vietnamas. Pietų Vietnamo vyriausybė yra pareiškus, kad ji nesisės prie vieno stalo su sukilėlių atstovais, o Vietkongo renori nieko bendra turėti su tais, kuriuos jis vadina "amerikiečių lėlėmis".

Žodžiu, reikės įveikti milžiniškus sunkumus, kol bus galima kokios nors taikos pasiekti. Jei abiejose pusėse bus lygiai parodytas noras susitarti, tai bus surastas ir kelias į taiką.

Cia verta pastebėti, kad ir praėjusį sekmadienį Sovietų Sąjunga užsieniu reikalų ministras Gromyko paskelbė, kad visos socialistinės valstybės dar daugiau remiančios Vietnamo "kovojančią liaudį". Tokiu pareiškimu, aišku, norėta sustiprinti Š. Vietnamo delegacijos pasiryžimą tvirtai laikytis.

Paryžius derybas pasitiko generaliniu streiku. Mat, studentams jau kurį laiką streikuojant, juos paremti nutarė ir kairiųjų vadovaujamų unijos, paskelbdamos visame krašte 24 valandų generalinį streiką. Tas žygis yra nukreiptas prieš de Gaulle vyriausybę.

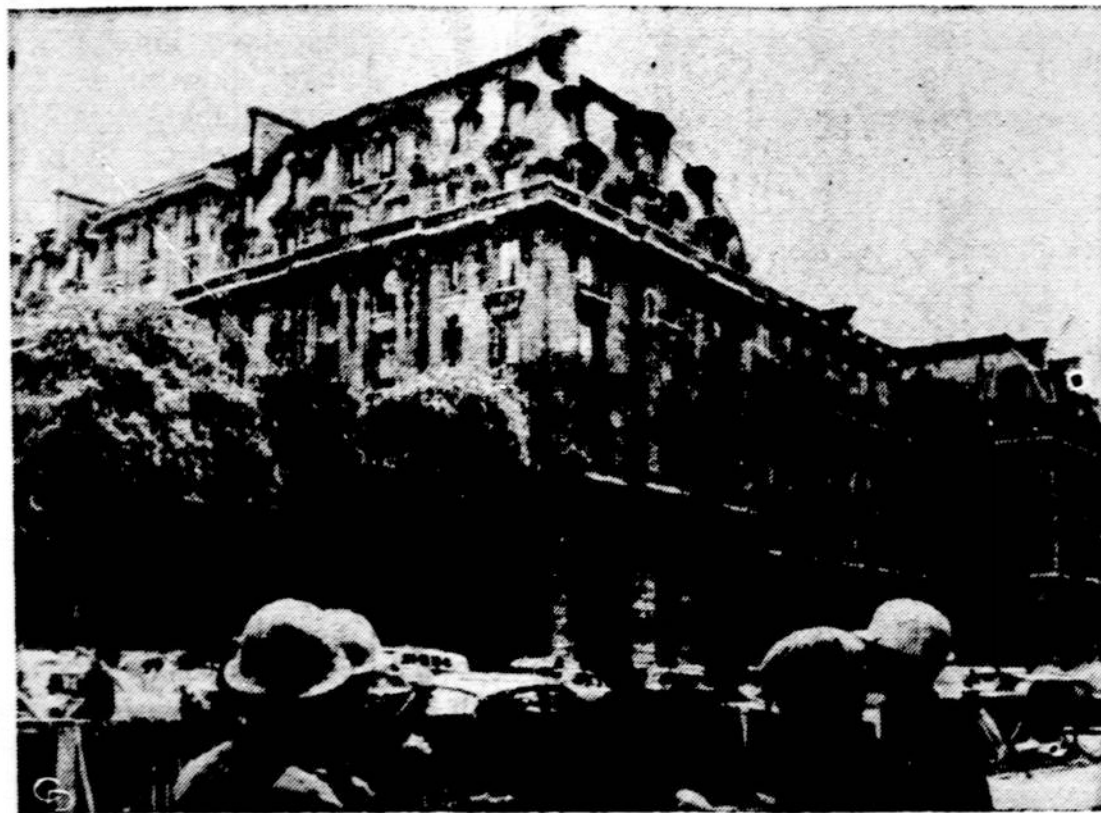
Taikos deryboms prasidėjus, Vietname kovos neatslūgsta. Komunistai vėl puolė Saigoną, nors didesnių laimėjimų nepasiekė ir paguldė 5,000 galvų. Bet tokiais veiksmais siekiama suminkštinti amerikiečių laikyseną derybose.

Socialdemokratai pagerbė J. Vilkaitį

Birželio 11 d. Pakalkų bute įvyko ALSS centro komiteto posėdis, kuriame buvo pagerbtas kaip tik tą dieną 80 metų amžiaus sulaukęs komiteto sekretorius Jonas Vilkaitis.

Meldėsi už Adolfą Hitlerį

Madride vienoje bažnyčioje gegužės 10 d. buvo pamaldos už Hitlerį. Dalyvavo apie 300 asmenų Ispanijos fašistų (falangistų) uniformoje ir vienas su svastikos ženklais. Barcelonoje panašios pamaldos buvo policijos uždraustos.

Buvęs istaigingas Hotel Majestic Paryžiuje, kurį JAV ir Š. Vietnamo atstovai pasirinko taikos derybų būstine. Jis yra pačiame Paryžiuje netoli Pergalės vartų.

Sokėjai — Chicagos miesto svečiai

JAV ir Kanados lietuvių tautinės šokių šventės komiteto delegacija lankėsi pas Chicagos miesto majorą Daley ir pakvietė jį būti tos šventės garbės svečiu. Majoras pranešė, kad visoms šokių grupėms, kurios dalyvaus šventės programoje, bus pasiūstas miesto oficialus kvietimas atvykti į Chicago ir būti jo svečiais.

Darbiečiai pralaimi rinkimus

Britanijoje buvo savivaldybių rinkimai, kuriuose konservatoriai laimėjo 749 atstovus Londone ir tik vieną pralaimėjo darbiečiams. Provincijos miestuose konservatoriai laimėjo 572 ir tik 12 vietų pralaimėjo.

Konservatoriai, patenkinti tokiu laimėjimu, šaukia, kad Wilsono vadovaujama vyriausybė atsistatydintų, bet ši nemato tai daryti.

Ko reikalauja studentai?

Paryžiuje streikuojantieji studentai reikalauja ne tik keisti pasenusią mokymo tvarką, bet taip pat duoti daugiau žodžio laisvės (kad galėtų klasėse rengti politinius seminarus), daugiau laisvės abiejų lyčių santykiuose (kad studentės galėtų per naktį pasilikti studentų kambariuose).

Nutarė pakelti mokesčius

Senato atstovų rūmų taisyklomis komisijsa sutiko pakelti pajamų mokestį 10% ir sumažinti biudžeto išlaidas 6 bil. dol. Tuo būdu tikimasi gauti daugiau pajamų 10 bil. dol. Nutarimas pasiūstas senatui ir atstovų rūmams.

Negrai subadė laisvės kovotojų

Praėjusį penktadienį Bostone buvo dr. M. Kingo įpėdinio kun. dr. Abernathy išleisti žygiuojančių į Washingtoną skurdžių grupės. Ta proga surengtame mitingė pasirodė ir lenkų laisvės kovotojas Josef Mlot-Mroz iš Salem, kuris išnaudoja kiekvieną progą kovai su komunizmu. Jis ir į tą negrų mitingą atvyko su savo plakatais, kuriuose buvo išrašyti šūkiai: "Aš kovojau su skurdu. Aš dirbu. Ar jūs tai mėginate? Pamėginkit!" "Dėl Dievo laisvės ir tėvynės ... kovokit prieš komunizmą Vietname ir prieš raudonųjų šluizus savo krašte!"

Vienas negras jį subadė peiliu. Josef Mlot-Mroz buvo nuvežtas į miesto ligoninę. Kurį laiką jo gyvybei grėšė pavojus, bet dabar jau taikos.

Ragina savanoriškai susivaržyti

Prezidento Johnsono patarėjų ūkio reikalams pirmininkas Arthus Okun ragina darbdavius ir unijas susilaikyti nuo kaimų ir atlyginimų kėlimo, nes tas veda į infliaciją.

Okunio nuomone, vyriausybė prisideda prie infliacijos daugiau išleisdama, negu gaudama.

Senatorius Hayden pasitraukia

Sen. Hayden, 90 metų amžiaus, pranešė, kad jau pasitraukias poilsio. Jis kongrese išbuvo 56 metus. Pastaruoju metu jis vadovavo labai svarbiu lėšų paskirstymo (appropriation) komitetui.

Atrodo, kad jam reikėjo jau anksčiau pasitraukti.

Washingtonė jau žygiuoja

Motinos dieną Washingtonė per lūšnų ir paskutiniųjų riausių metu sudegintą rajoną žygiavo apie 4.500 negrų ir baltųjų. Eisenai vadovavo dr. Kingo žmona.

Eisenoje dalyvavo ir jau atvykę iš Mississippi ir Alabamos negrai, kurie kartu su dar atvyksimais iš kitų valstijų pasiliks Washingtonė to, kol laikys tai reikalinga. Tos dar dr. M. Kingo sumanytos demonstracijos tikslas — įtikinti kongresą, kad reikia daugiau susirūpinti skurdą kenčiančiais ir imtis skubių priemonių tai negerovei pašalinti.

Neštumo žirneliai pavojingi

Vaistų ir maisto kontrolės įstaiga įsakė ant neštumui išvengti žirnelių įpakavimo žymėti, kad jie yra pavojingi sveikatai ir net gyvybei. Mat, Anglijos gydytojų praktika parodė, kad vartojusios tuos žirnelius moterys greičiau suserga ir miršta dėl art. kraujo sukietėjimo. Tokių moterų miršta 7-10 kartų daugiau negu tų žirnelių nevartojančių.

Vokiečių diplomatas Hasso von Kollenberg komunistų partizanų nužudytas Saigone.

Čekoslovakijai trukdo žengti demokratijos link

Komunistų širynas susirūpinęs įvykiais Čekoslovakijoje. Visai grasina jai, kad susilaikytų nuo reformų. Sovietų kariai žygiuoja į Čekoslovakijos pasienį.

Kaip jau žinoma, Čekoslovakijoje pastaruoju metu pasukta demokratinės santvarkos link. Tuo labai susirūpino Maskvai ištikimi satelitai — R. Vokietija, Lenkija, Vengrija ir Bulgarija, o taip pat ir pati Sovietų Sąjunga.

To demokratizavimo rezultate jau buvo visur pasklidusi žinia, kad sovietai traukia kariuomenę iš Čekoslovakijos pasienį. Buvo žinoma, kad Čekoslovakijos vyriausybė kreipėsi į Maskvą, kad ši nesikištų į jos vidaus reikalus, kad nepakartotų 1956 metų tragedijos, kada sovietų tankai sunaikino vengrų sukilėlius.

Maskvoje tarėsi ir sovietams ištikimi aukščiau minėti satelitai. Jie labiausiai bijo Čekoslovakijoje vykdomų reformų, kad tas pavyzdys nepaveiktų skatinančiai ir kitų kraštu gyventojus, kurie tik laukia progos komunistiniam jungui nusikratyti. Manoma, kad šie satelitai galėję prašyti Maskvą pasiūsti tankus Pragai sustvarkyti, bet atrodo, kad Maskva šį kartą pasitenkino tikta grasinimu: pajudino kairiuosius Lenkijoje stovinius savo karo dalinius ir neva manevru reikalui pasituntė juos į Čekoslovakijos pasienį. Bet kaip ji reaguos artimoj ateity, dar pamatysime.

Čekoslovakija negali be atodairos šiandien elgtis taip, kaip ji norėtų. Ji turi paboti ir Maskvos reikalavimu, nes tai darvė verčia jos ūkio ir geografinę padėtį. Dėl to ji diplomatiškai tvirtina, kad palaikysianti su Maskva glaudžius ryšius, kad neatsidėsianti komunistinės sistemos, bet jau įvykdytų demokratinę reformų nežada atsisakyti.

Kaip jos santykiai su Maskva vystysis toliau, tik ateitis parodys.

Yra aparatų, bet nėra technikų

Bostono miesto ligoninei reikalinga 60 rentgeno technikų, o jų turti tik 30, todėl nuotraukas bedaro tiksliai tiems, kuriems labai būtina reikalinga ar gresia mirties pavojus. Policijai pranešta nevežti nuotraukų reikalingų ligonių.

Finansininkas Sidney Weinberg, 74 m. amž., finansininkų tarpe vadinamas "Mr. Wall Street", paskelbė pasiryžęs sukurti lėšų Huberto H. Hamphrey rinkimų vajui.

Lurleen Wallace, Alabamos gubernatore, atkakli segregacijos šalininkė, mirė šiomis dienomis, ilgai sirgusi vėžiu.

Alabamos gubernatorius Albert Brewer, kuriam tos pareigos teko, mirus gubernatorei Lurleen Wallace. Iki šiol jis buvo vice-gubernatorius.

Vakaru Virginijoje vanduo užliejo anglių kasyklą. Po 5 dienų 15 angliakasių išgelbėta, o 10 dar liko, ir nežinia, ar juos pavyks pasiekti, nors labai stengiamasi.

Studentai ir policija

Šį kartą pakalbėkime, rodos, mums ir nepriklausomų reikalų. O tas reikalas štai toks.

Pastaruoju laiku mūsų vis dažnai girdime dejuojant dėl policijos brutalumo, kai ji malšina negrą ar studentų riaušes. Kokių baisių dalykų apie tai prirašoma ir pripasakojama! Tikras gevalt!

Štai imkime kad ir studentų riaušes Columbijos universitete New Yorke. Su kokių malonumu kai kurie rašė spaudoj ir pasakojo, kaip žiauriai ten policija elgėsi su studentais, kiek nuostolių dėl policijos grumtynių su studentais buvo padaryta universitetui, kiek studentų dėl to nukentėjo. Visa tai taip vaizduojama, kad atrodytų, lyg tik viena policija čia būtų kalta, lyg studentai būtų buvę nekalti balti ar juodi avinėliai, kuriuos policija stumdė, mušė, draskė ir tt.

Bet kas nori į šį reikalą pažūrėti nešališkai, tas mato visai kitokį vaizdą.

Policija ne pati įsiveržė į universitetą. Ji buvo universiteto administracijos pakviesta, nes kitos išeities jau neliko. Ji pirma ragino studentus savanoriškai patalpas apleisti, bet niekas to raginimo neklausė. Kas gi liko tada daryti? Aišku, reikėjo pavartoti jėgą, reikėjo imti studentus už parankės ir vesti laukan. Nieko bloga būtų nebuvo, jei studentas būtų tik atžagariai ejęs, bet jis kibo policininkui į krūtinę. Į policininkus iš šalies mėtė akmenis, plytas, bonkas, įvairius geležinius daiktus. Studentės (turėkime galvoje, kad riaušinių tarpe buvo daug ir "pajėjų" iš šalies, nestudentų) spaudė policininkams į veidą, juos spardė, kandžiojo ir nagais draskė. To "objektyvieji" įvykių stebėtojai nematė, apie tai jie nenori nei kalbėti, nei rašyti, kaip jie nenori rašyti ir kalbėti apie komunistų žiaurumus Vietname, bet neįkūti kiekviena proga vaizduoti, kokie žiaurūs yra amerikiečiai.

Jei policininkai būtų robotai, tai jie ir į spaudymus, kandžiojimus, akmenų ar kumščių smūgius galėtų neatsileipti ir visą laiką veikti kaip užsukta spyruoklė. Bet ir policininkai yra žmonės, todėl kitų netinkamas elgesys gali ir juos iš pusiausvyros išvesti, dėl to gali ir jų vienas kitas pergiežtai reaguoti.

Bet "objektingiesiems" šiuo atveju tiesa nerūpi. Jiems tik svarbu suniekinėti policiją, išplėsti riaušes, sukelti krastę suirutę. Kaip žinome, to labai siekia komunistai. Tai kas yra tie, kurie sakosi nesą komunistai, o taip uoliai komunistams padeda siekti komunistinių tikslų? Pagalvokime!

Iš viršaus atrodanti ir reali prabanga

Čia noriu atsiliepti į S.M. straipsnį "Prabanga baigiamą bankrotais", kuris buvo Keleivio balandžio 24 d. laidoje. Man atrodo, kad ten gana keistokų minčių yra paskleista.

S.M. pripažįsta, kad Amerika turtinga, kad čia žmonės gyvena prabangiai, bet jam ta prabanga netikra — dėl jos žmonės kenčia, esą nelaimingi ir t.t. Atrodo, kad jam lyg ir geriau patiktų sovietiškoji "prabanga", nes ji esanti "reali", nors tai ir automobilis, ir skalbiama mašina, ir šaldytuvas, ir kitko daug mažiau, negu JAV. Straipsnio autorius amerikoniškoji prabanga bloga dėl to, kad ji išgyjama kreditu, kad baigiasi bankrotais.

Savo teigimą S.M. mėgina pagrįsti bankrotų statistika. Girdi, pernai subankrutavę 191,729 asmenys. Atrodo, lyg tikrai tas skaičius būtų bauginantis, bet atsiminkite, kad 1966 m. JAV-se buvo 58,092,000 šeimų. Jei netingite, paskaičiuokite ir gausite, kad subankrutavusių buvo vos trečdalis procento. O tai yra dėmesio nevertas faktas visos JAV ekonomikos gerovės atžvilgiu.

Kitaip ir būti negali. Juk ir S.M. gerai žino, kad JAV prekybininkai nėra tokie glušai arba nesugebą savo prekybos reikalų tvarkyti, kad neapskaičiavę mėtytų savo prekes į balą. Jie be atodairės savo prekių neda-

Eiteno bokštas Paryžiuje, kur prasidėjo taikos derybos. Dešinėje viršuje JAV delegacijos vadovas ambasadorius Averil Harriman, apacioje jo pavaduotojas Cyrus Vance, viduryje S. Vietnamo delegacijos vadas Huan Thuy, buvęs užsienio reikalų ministeris.

Sovietai ir tautų apsisprendimas

Centrinės-Rytinės Europos socialistų unijos biuletenis "Labour's Call" kovo mėnesio laidoje išspausdino J. Vildinsko straipsnį antrašėje minėtu klausimu.

Trijų puslapių straipsnį J. Vildinskas vaizdžiai parodė komunistų veidmainystę ir tautų apsisprendimo klausimu. Pradedant Leninu ir baigiant Kossyginu jie vieną skelbia, o kitą daro. Autorius duoda pavyzdžių.

Leninas paskelbė laisvę tautoms apsispręsti, bet Lietuva siuntė savo kariuomenę jos užimti, tik nepasisekė — Lietuvos savanoriai raudonarmiečius išvyjo iš savo tėvų žemės, vėliau pasirašė sutartį su Lietuva, pripažino jos nepriklausomybę.

o 1940 metais jau Stalinas vėl pasiuntė kariuomenę Lietuvos ir viso Pabaltijo užimti. Jos sunkus batas ir šiandien ten tebespaudžia.

Autorius savo straipsnį baigia primindamas, kad, jei Sovietų Sąjunga su Lietuva elgtųsi taip, kaip ji skelbia, tai niekas nedrįstų teigti, kad Sovietų Sąjunga yra imperialistinė valstybė.

Niekur nėra tokio kieto kredito sistemos kaip čia. Tas kreditas, be abejo, labai daug padėjo žmonių gerovei kilti ir daugiau ar mažiau prabangų gyvenimą sukurti.

Juk jei nebūtų kredito, tai gyventume beveik taip, kaip gyvena mūsų protėviai. Nedaug kas turėtų nuosavus namus, automobilius ir kitas gėrības. Iš senųjų ateivių į amžiaus galą gal ir būtų tokius turtus nusipirkę grynais pinigais galinčių, o šį naujųjų dar nedaug kas automobiliais važinėti, skalbiams mašinoms vartoti, ar spalvotas televizijas žiūrėti.

O šiandien visi tuos dalykus lygiai turi.

Ne, man vis dėlto geriau patinka gyventi S.M. "nerealioje" vadinamoje amerikietiškoje prabangoje, negu toje realioje sovietinėje, siūlančioje mums gegutės kiaušinius.

2-tis

KOKIŲ SANTYKIŲ BŪTA

"Tėvynė" spausdinamas ilgas Kazio S. Karpius rašinys — "Amerikos lietuvių įnašas tėvų kraštui ir jo laisvei". Laikraščio gegužės 3 d. laidoje rašoma:

"Spalio 4 d. (1918 m. Kel. red.) Washingtonė įsteigta "Demokratiška Vidurinės Europos Unija", prof. Maryko (Čeko. Kel. red.) vadovybėje. Įstojo rumunų, jugoslavų, lietuvių, čekoslovakų, ukrainų, lenkų, suomių ir italų atstovai. Dėl lietuvių atstovo toje unijoje lenkai pirmutiniai iš jos išstojo.

Spalio 25 d. Philadelphiaje surengta tos Demokr. Unijos savaitė, posėdžiai vyko istorinėje salėje, kur 1776 m. buvo paskelbta Amerikos nepriklausomybė. Greta kitų tautų "Liet. Neprikl. Diena" deklaracija už pavergtu tautų išlaisvinimą atėjo eilė pasirašyti ir lietuvių atstovui. Katalikų atstovai pasipriešino leisti dr. Šliūpui, ausrininkui, kovotojui už tautos laisvę, toje deklaracijoje pasirašyti Mūsų pabr. Kel. red.).

PIRMI AUTOMOBILIAI LIETUVOJ

Automobilis Lietuvoj pasirodė nedaug vėliau, kaip ir Vokietijoje, ta yra pereitojo amžiaus pabaigoje. Pirmasis motorizuotas vežimas, kurį pagamino Karolis Benz, pasiekė Kauną ir Vilnių 1896 metais, sukeldamas nemažai sujudimo žmonių tarpe. Vidutinis jų greitis buvo 18 mylių per valandą.

1902 metais du pranešimai — E. Lewess ir E. Rudel — leidosi į kelią automobiliu per visą Europą, sustodami įvairiuose miestuose. Per Berlyną, Varšuvą, Gardiną jie pasiekė Vilnių, kur išbuvo ištisą savaitę. Jiems ten buvo surengta puota ir įteikta įvairių dovanų.

Iš Vilniaus jie leidosi varšio mėnesio pradžioje į Petrapilį, bet jo nepasiekė, nes sustojo Naugarde. — pamiršo išleisti iš motoro vandens, ir motoras susprogo. Namų jie grįžo traukiniu per Vilnių.

1912 metais Fordas atidarė Vilniuje automobilių agentūrą ir vairavimo mokyklą, ir nuo to laiko automobiliai pradėjo plisti ir Lietuvoje.

STEPONO KAIRIO PORTRETA

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 colių dydžio už 80 cent.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiluotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

ORGANIZACIJŲ TALKA JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI

Lietuvos Laisvės Kovos Metai — tai mūsų organizuoto įsipareigojimo metai: atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į Lietuvos okupaciją.

Kad šitam įsipareigojimui įvykdyti reikalinga labai daug lėšų, turbūt, niekas neabejoja, tačiau, be LB apylinkių valdybų ir JFK skyrių, iki šiol tik viena kita iš mūsų gausių organizacijų tėra aktyviai prisidėjusi prie JFK darbo. Vajui pilnai įgyvendinti reikalinga pasiekti visus savo tautiečius. O čia tai ir reikalinga visų mūsų organizacijų ir jų padalinių talka JFK!

Spaudos Laisvės Kovos Metams nušviesti ir propagandinių ženklų bei loterijos bilietų turime pakankamai, tik reikia, kad šie medžiaga pasiektų visus lietuvius ir būtų laiku panaudota. Verta pastebėti, kad ne paskiros aukos dydis, bet aukotojų skaičius, o ypač visų mūsų organizacijų solidarūs prisidėjimas, duos geresnius rezultatus.

Tad šį kartą išimtinai kreipiamės į visų organizacijų (kurios dar neprisidėjo) valdybas: pirma, kad jos pačios neliktų abejingos lėšų telkimo vajui: kad savo korespondencijai per šiuos metus naudotų tik JFK pagamintus vokus ir ženklelius; ir antra, kad paskleistų JFK paruoštą propagandinę medžiagą ir loterijos bilietus tarp savo organizacijos narių ir kad užpildytų bent vieną aukų lapą.

Šita bendro įsipareigojimo akcija teparodo mūsų visų susiklausymą ir lojalumą Lietuvos laisvės kovos principui.

Lėšų telkimo ir propagandinę medžiagą gaunama LB apylinkėse, JFK skyriuose ir JFK centre.

Čekius rašyti:

United Lithuanian Finance Committee
29 West 57th Street (10 fl.)
New York City, N.Y. 10019

1968 — Lietuvos Laisvės Kovos Metai — balandis.

Jungtinis Finansų Komitetas

Maloni naujiena knygų mėgejams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleides vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI DAUGIAU NEGU PER PUSĘ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų II tomas, 480 psl.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešio karaliaus sūnaus Kipro Bielino atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

TERORO IR VERGIJOS IMPERJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt.

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Prašant atsiųsti paštą, pridėdama 20 centų. Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštą, tai pridėdama po 30 centų už kiekvieną.

ĮSIGYKITE SIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos
636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

FBI ieškoma James Earl Ray, kaltinamo nužudžius kun. dr. M. King, brolis Jerry Ray, kuris tarnauja Chicago apskr. priemiesčio klube, paskelbė atsisakymą, raginantį savo broli pasiduoti.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Studentų riaušės

Columbia universitetas New Yorke yra vienas iš senesnių: įsikūręs 1754 metais. Jame studijuojančių arti 20 tūkstančių, tarp kurių nemažai svetimsalių. Prieš porą savaičių jo studentijos mažoji dalis suklebė savotiškomis priemonėmis streiką. Tie susimokėliai, jausdami, kad studentijos daugumoje nesuras streikui pritarimo, įsibrovė į kaikiurais universiteto paskaitų ir laboratorijų patalpas ir paskelbė streiką, reikalaujanti, kad kūno kultūros pastato New Yorko miesto dalyje, kur gyvena vien tik juodieji, būtų būtu sustabdyta. Bet šis reikalavimas nebuvo pagrįstas, o tik priedanga kitoms reikalavimams.

Mat, Columbia universitete iš seno tyrinėjamos įvairios priemonės krašto apsaugai. Tai streikininkai ir eimė reikalauja, kad visi tie bandymai, susiję su krašto apsaugos ar aplamai karo reikalais, būtų sustabdyti...

Kai nestreikuojančių studentų dauguma, o kartu ir profesūra pasisakė prieš tokias streiko priemones, tai streikininkai buvo pareikalauti užimtas patalpas atleisti. Jie atsisakė. Tada tarp jų ir nestreikuojančių studentų prasidėjo grumtynės. Ir Columbia universiteto vadovybei nieko kito nebeliko, kaip išsaugoti policiją atstatyti. Prasidėjo imtynės su policija, ir buvo sužeisti ne vien tik studentai, bet ir policininkai. Policijai teko pavartoti jėgą ir neklusniusius suimti. Tokių buvo virš 700. Vienas policijos tarnautojas pavojingai sužeistas buvo nugabentas ligoninėn.

Užimtose patalpose rasta padarvų daug žalos. Dabar šis universitetas kuriam laikui uždarytas, iki bus sutvarkytos patalpos ir nusiramins studentai.

Tu riaušiu metu buvo ir asarojančių studentų, vpač merginų tarne. Asarojama buvo dėl to, kad ju bestudijuoją draugai pradėjo tarpusavyje peštynes, anegrov patalpas, padarė gėda universitetui ir visam jo aukštajam mokslui.

Yra neabejotinai įrodymu, kad tu riaušiu užnuarvie voikiai bolševizmo agentai. Atsimtose patalpose rasta įvairinės sienos Lenino ir diktatoriaus Castro vardais.

Idomus leidinys

Siomis dienomis išėjo iš spaudos dr. Algirdo Budreckio anglų kalba parašyta brošiūra "Soviet Occupation and Annexation of the Republic of Lithuania (June 15-August 3, 1940)".

Toie 30 puslapių knygutėje dokumentuotai nušviesta klastotinė Sovietų Sąjungos įvykdėta Lietuvos okupacija. Sudarvta ilgas sarašas dokumentų, kurių šaltiniais pasinaudojant parašytas tas vertingas spaudos leidinys.

Tai gera dovana angliškai kalbantiems.

Šiais sukurtais metais (50 metų nuo Lietuvos

nepriklausomybės akto paskelbimo ir 20 metų nuo Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių deklaracijos paskelbimo) tokio leidinio pasirodymas ypač yra naudingas. Tai rimtai dokumentuotas įrodymas, kodėl lietuvių politinių veiksmų šie metai yra paskelbti Lietuvos Laisvės Kovos Metais.

Operetės choro koncertas

Jis buvo balandžio 27 d. Be paties choro, programoje dalyvavo solistas bosas Benediktas Povilavičius, puikiai padainavęs kelias dainas, ir aktorius Vitalis Zukauskas, paliksminęs savo samojingais pasakojimais.

Choras koncertuoti yra pakviestas į Baltimorę ir Philadelphia.

Choro vedėjas yra M. Cibas, įdėjęs nepaprastai daug darbo, kol chorą pakėlė iki dabartinės aukštumos.

J. Vlks.

Atvyksta Lietuvių Opera

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 m. sukakčiai atžymėti Laisvės Žiburi radijas kviečia rytinio pakraščio visuomenę atsilankyti į koncertinę formą statomą J. Karnavičiaus operą "GRAŽINA". Tai bus birželio 2 d. Walt Whitman auditorijoje, Brooklyn College, Bedford Ave ir Ave H, Brooklyn, Ne. Y.

Pradžią 3 val. punktualiai.

Atlieka Chicago Lietuvių Opera ir simfoninis orkestras.

Dirigentas Aleksandras Kučiūnas.

Choro vedėjai: Arvydas Vasaitis, Alice Stevens ir Alfonsas Gečas.

Solistai: Danutė Stankaitė, Stasys Baras, Jonas Vaznelis, Algirdas Brazis, Kristina Bartulis, Bronius Maciukevičius, Julius Savrimas

Biliety kainos \$3,4,5,6,8 ir 10. Jie gaunami pas platintojus, o koncerto dieną prie įėjimo.

New Yorke juos platina: Brooklyn — siuntinių įstaiga — Bružinskai, 370 Union Ave., Darbininko administracija, Balfas, Woodhavene J. Andriūsis (Haven Realty), 87-09 Jamaica Ave.; Long Islande — K. Miklas, 71 Farmers Ave, Plainview, Great Necke — V. Butkys, 56 Steamboat Rd., Paterson — A. Gudonis, 225 33th St., Kearny Newark — kun. J. Scharman, 126 Davis Ave., Kearny, N.J., Elizabeth — A. Jarmas, 249 Ripley Pl., Philadelphia — J. Stiklorius, 6240 Washington Ave., Baltimorė — J. Šilgalis, 1251 James St., Hartford — New Britaine — A. Dragunevičius, 273 Victoria Rd., Waterbury — V. Vaitkus, 10 John St., New Havene — Bridgeporte — A. Grudzys, 811 Winchester Ave, New Haven.

Bostone — H. Cepas, Baltic Realty, 380 Broadway, So. Bostone.

NAUJAS "TĖVYNĖS" REDAKTORIUS

Staigiai mirus "Tėvynės" redaktoriui a.a. Antanui Sodačiui, SLA Vykdomoji Taryba paskyrė savo bendradarbį Juozą Petrėną laikinai eiti "Tėvynės" redaktoriaus pareigas.

BROOKLYN, N.Y.

Šešeri metai nuo J. Stilonos mirties

Gegužės 18 d. sueina šešeri metai, kai mirė Juozas Stilonas. Šiemet prie jo kapo nebus didesnio paminėjimo. Jo kapas apšėtas tik nauja žole, P. Spūdis, kaip ir kitais metais, jį apšodino rūtomis.

Mūsų tautiečių kapų skaičius auga tose ir kitose kapinėse. Cypress Hill kapinėse palaidotas dr. Vincas Kanauka. Sv. Jono kapinėse greta savo žmonos atsigulė Jonas Saltis, daug veikęs siuvėjų ir kitose organizacijose. Jis vadovavo ir Dariaus-Girėno paminklo komitetui.

Mus amžinai apleido Keleivio skaitytoja Elzbieta Jakaitienė. Petronėlė Atkočaitienė, savo dainomis kartu su Povilausku (Cigonu Makaru) linsminusi brooklyniečius. Išaugo ir Harry Burkes, gyvenusio Union, N. J., kapas. Jis buvo savo miesto parkų viršininkas, įvairių kitataučių organizacijų — masonų ir kt. — narys, didelis Naujosios Gdynės, Keleivio rėmėjas, Lietuvių Darbininkų Dr-jos 7 kuopos narys. Laidotuvėse bei šermynėse dalyvavo, be lietuvių, daug ir kitataučių.

Pats naujusias Cypress Hill kapinėse kapas netoli J. Stilonos — tai Tėvynės redaktoriaus Antano Sodačio.

Liūdna žinia iš Lietuvos

Vilniuje mirė mano vienintelis brolis muzikas Justinas Kumetis. Velionis jaunas pradėjo vargonininkauti, buvo Lietuvos karys-savanoris, Klaipėdos atvadavimo dalyvis, baigęs Kauno konservatoriją. Stalino laikais ištremtas į Sibirą, kur išbuvo 12 metų, į Lietuvą grįžo su palaužta sveikata, apsigyveno Vilniuje su savo šeima ir dirbo muzikos srityje.

Velionis Justinas buvo geras chorvedys, turėjo gražų baritono balsą, kurį paveldėjo iš savo motinos Mortos Gaudinskaitės -Kumetienės, anų laikų didelės dainos mėgėjos.

Justinas mirė kovo 21 d., palaidotas Salminkų kapinėse, netoli Vilniaus, nors jo tėviškė yra Veliuona, kur palaidoti jo tėvai ir protėviai.

Justino tėvas Jonas Kumetis buvo taip pat vargonininkas ir knygnešys, mirė 1947 m., išgyvenęs beveik 90 metų.

Velionį Justiną paskutinį kartą mačiau, kai jis, jau Lietuvos kareivėlis, atėjo į garlaivį atsisveikinti, man išvystant į Ameriką.

Tegul būna lengva jam Lietuvos žemelė.

Natalija Kumetaitė-Stilonienė

WORCESTERIO NAUJIENOS

Vyksime į SLA seimą

SLA 57 kuopa delegatu į SLA seimą Chicagoje iairin-ko J. Krasinską. Jis atstovaus 16-jai kuopai ir Sandaros suvažiavime.

Vyksime kartu su inž. A. Čapliku, J. Lekiu, M. Klimu ir J. Svikla. Kartu važiuoti bus maloniau.

Ruošiamės į S. Jokubausko pagerbtuves

S. Jokubauską pažįstu nuo pat jaunystės dienu. Jis ilus metus vadovavo Sandaros 7-jai kuopai. Jo pastangomis kuopa įsigijo namus.

Mums, prieš 25 metus minint vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį, jis 7-sios kuopos vardu iteikė dovaną, kurią ir dabar tebeturime.

Mielas Simanai, tavo darbas liudija, kad esi vertas didelės nagarbos, nes buvai didelis lietuvių ir Sandaros šulas. Linkime Tau sėkmės, sveikatos ir dar ilgų giedrių dienų.

Sandaros banketas pasisekė

Sandaros 16 kuopos banketas gegužės 5 d. puikiaiavyko. Brocktoniečių atvyko pilnas autobusas dalyvavo daug ir bostoniečių.

Svečius pasveikines, pirm. J. Stankevičius banketui vadovauti pakvietė Julij Svikla. Už garbės stalo sėdėjo inž. A. Čaplikas, J. Vėraška, J. Lekys, J. Dirvelis, A. Andriulionis, J. Laurinaitis, T. Miliauskas su žmona ir V. Dabrila.

Iš bostoniečių dar buvo Trepenski, Virbickai, J. Keslerienė ir kt.

Meno mėgėjų ratelio pen-

CONNECTICUT KLONIUOSE

NEW BRITAIN, CONN.

Aukstinio jubiliejaus klubo banketas

Lietuvių aukstinio jubiliejaus vyrų ir moterų klubo metinis banketas klubo nariams bus ketvirtadienį, gegužės 23 d. Lietuvos svetainėje, 354 Park gatvėje. Pradžią lygiai 6 val. vak.

Visi klubo nariai kviečiami dalyvauti. Įėjimas velui.

Nariai, kurie nesumokėjo nario mokesčio, prašomi sumokėti, nes klubui reikalingi pinigai.

Streikuoja Stanley Works

Daugiau nei 3.000 Stanley Works bendrovės darbininkų jau streikuoja nuo sausio 5 d. Darbininkams atstovauja dvi unijos. Derybos vedamos tarpininkaujant valstijos ir federalinės vyriausybės atstovams, bet vis nesutariama. Unija jau du kartus šaukė narių susirinkimą darbdavio pasiūlymams apsvastyti, bet abu kartu jie buvo atmesti. Daugiausia nesutariama dėl vyresniškumo.

ketukas (E. Goradeckienė, E. Brantenienė, Kr. Naikeliene, U. Roževičienė ir V. Roževičius), kuriam vadovauja Vilniaus Aušros Vartų parapijos vargonininkas Vincas Burdulis, labai gražiai sudainavo 6 dainas.

Svečių buvo apie 300. J. Svikla sumaniai vadovavo banketui. Rita Akstinienė su savo padėjėjomis paruošė skanius pietus. Danieliaus Šimkaus orkestras grojo šokių.

Sandaros I apskrities suvažiavimas

Jis įvyko gegužės 5 d. Jį pradėjo 16-sios kuopos finans. J. Krasinską, kuris, pasveikinęs suvažiavusius, pakvietė pirmininkauti inž. A. Čapliką, jam padėti J. Vėrašką ir sekretoriauti J. Laurinaitį.

Dalyvavo 26 atstovai.

Sandaros seimui paskirta auko \$25. Atstovų į seimą rinkti valdybą.

Valdybą nutarta rinkti iš vieno miesto. Ta garbė teko Bostonui. A. Čaplikui su A. Andriulioniu pavesta sudaryti valdybą.

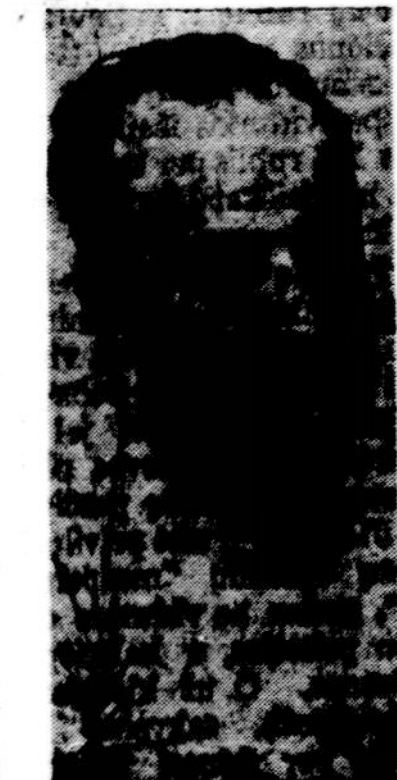
Savo turtą paskyrė nelietuvių reikalams

Neseniai mirė senas viengungis, visą savo turtą paskyręs Salvation armijai ir kun. Flanagan vadovaujamai įstaigai Nebraskoj. Lietuviškomis organizacijoms ar spaudai — nė cento. O tai buvo ne koks paprastas vyrelis, bet męgęs, kad jo vardas būtų spaudoje pagarbiam minimas.

J. Krasinskas

Paskutinėmis dienomis būna areštų. Mat, piketininkai pastoja kelie, sunkvežimiam. Tai nepatinka darbdaviui. Piketininkai, kurie eina į piketininkų eiles, gauna per savaitę, rodos, \$25.

Pr. Naunčikas

Joseph Rizzor, 40 m. amž., kuriam Palo Alto-Stanfordo, Cal., ligoninėje buvo įdėta svetima širdis, bet ir ji nieko nepagelbėjo — jis mirė.

Lietuvių Fondo žinios

(Tęsinys)

Tuo pačiu laiku savo įnašus padidino: dr. Gediminas ir Vanda Balukai iki \$2,000, dr. Balys ir Nijolė Poskai iki \$1,500, dr. Pranas ir Danutė Jarai iki \$1,300, dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai iki \$1,100, Juozas Vainėkis iki \$1,100, dr. Augustinas Laucis iki \$900, dr. Pranas ir Ada Sutkai iki \$1,000, Julius Pakalka iki \$1,000, dr. Henrikas ir Elena Armanai iki \$1,000, Pranas Totilas su šeima iki \$1,000, dr. Leonardas Plechavičius iki \$800, Nežinomo Lietuvos Karo įnašas iki \$781.80, Petronėlė ir Kazys (mirę) Seniūnai iki \$600, Tauragės Lietuvių Klubas iki \$600, Jonas Jankauskas (gyv. Floridoje) iki \$550, Marquette Parko Lituanistinė Mokykla iki \$531, Adolfas ir Stefa Dimai iki \$500, a.a. ltn. Valerijono Vizgirdos atm. įnašas iki \$415, Antanas ir Polė Reklaičiai iki \$400, LB Melrose Parko apylinkės iki \$400, Zigmars ir Zibutė Brinkiai iki \$400, Jonas Zibutė Brinkiai iki \$400, a.a. inž. Jurgio Pauliko atm. įnašas iki \$315, LB St. Louis, Mo., apylinkė iki \$310, dr. Osvaldas Nakas iki \$350, Lietuvių Moterų Klubas Waterbury iki \$300, Jonas Belinis iki \$300, Vladas ir Alfonsa Pažirai iki \$300, Juozas ir Stefa Fabijonai iki \$300, Antanas Kruklys iki \$300, Fabijonas ir Severina Valinskai iki \$300, Vaclova Bagdanavičienė iki \$300, Pranas ir Petronėlė Atkočaičiai iki \$300, Vincas ir Aldona Kačinskai iki \$300, dr. Alfonsas ir Kotryna Martus iki \$300, Bronius Liškus iki \$300, a.a. vysk. Kazimiero Paltaroko atm. įnašas iki \$295, Antanas Karliūnas iki \$250, Vytautas ir Romaina Jonačiai iki \$200, Juozas Babelis iki \$200, Casimir Kupeitis iki \$200, a.a. Eugenijos Kas-

nickienės-Ralkevičiūtės atm. įnašas iki \$200, Pranas Kestauskas iki \$200, Aleksas ir Laima Kulniai iki \$200, Petras ir Elzbieta Anužiai iki \$200, Nikodemus ir Regina Reikalai iki \$200, Jonas Litvinas iki \$200, Zenonas Samuolis iki \$200, Jonas ir Leonkadija Dainauskai iki \$200, Adolfas ir Leonora Trinkūnai iki \$200, Joseph A. Petkūnas iki \$200, Pranas Stankus iki \$200, sv. Antano Gimnazija Kennebunkporte iki \$150, East St. Louis, Ill., Lietuvių Mokykla iki \$150.

COCOA, FLA.

Klubo gegužinė

Amerikos Lietuvių Socialinis Klubas gegužės 26 d. J. ir M. Steponavičių namuose rengia gegužinę gerai žinomą vietojį prie kelio nr 1 Bellwoode. Pavažiavus TICO aerodromo didelę iška-bą, važiuojant į pietus, už poros blokių dešinėje rasite gegužinės vietą. Jei kas vis dėlto paklųstų, prašome paskambinti tel. AM 7-2690.

I šį mūsų parengimą yra pasižadėję atvykti ir iš tolimesnių vietovių, net iš Miami, Reviera Beach, St. Petersburgo ir kt. Ten apsigyvenusių yra nemaža brooklyniečių. Bus malonu su jais susitikti prie valgių ir gėrimų apkrantų stalų.

Iki malonaus pasimatymo. J. Hermanas, klubo pirmininkas

8 pagrindai, kodėl Podarogifts, Inc. pritraukia tukstančius naujų klientų, kurie siunčia DOVANOS į LIETUVĄ

IR KITAS U.S.S.R. DALIS

1. Jiems nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus muitus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie įsigyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriu jų giminės jiems patinkamas prekes gali įsigyti Vnesposyltorg'o

DOLERIŲ KRAUTUVESE.

6. Jų giminės gali įsigyti maisto produktų, audekų, drabužių ir avalynės, tinkančių jų skoniui ir pri-taikytų.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigus, nes DOLERIŲ KRAUTUVESE prekes yra labai žemomis kainomis.

Aplankykite mūsų Parodų Salę New Yorke!

Siųskite savo užsakymus ar klausimus į

PODAROGIFTS, INC.

(Vienintelis dovanų atstovas JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)

New York, N. Y. 10003

Tel. 212-228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45 St., New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel: 212-681-6800

212-681-7729

arba į bet kurį jų skyrių.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Rusų visur pilna

Lietuvos teritorijoje suorganizuotos komunistų partijos sekcijos ne tik viršūnė Vilniuje, bet ir miestuose bei miesteliuose rūpestingai nusagstyta rusais pareigūnais. Šiuo metu pradžioje buvo atliktos rajonų (rajoninių partijos vadovybių) perrinkimo formalumas.

Laikraščiuose ta proga buvo minimi, kur kokie dabar yra rajoniniai sekretoriai (valdybų nariai). Beveik kiekviename rajone, jei ne daugiau, tai bent vienas iš trijų sekretorių yra rusas. Pavyzdžiui: Akmenėje — N. Krasnikov, Anykščiuose — D. Grabusov, Eišiškėse — Afanasij G. Novikov pirmasis sekr., šalia jo — Milaszewicz, S. Greivskis, Ignalinoj — P. Kolesnikov, Jonavoje — F. Zabin, Joniškio — A. Gušcin, Kaišiadoryse — V. Kiuršin, Kauno rajone — A. Smirnov, Kupiškio — A. Sagulin, Mažeikių — V. Sarapajev, Panevėžio raj. — J. Kalačova, Raseinių — Lev Molotok, Rokiškio — S. Boldarev, Šilutės — N. Berdnikov, Širvintų — S. Korovin, Švenčionių — K. Finogenov, Trakų — Grigorij Mogilev (I sekr.), Varėnos — P. Čunderov, Vilniaus (užmiesčio) — V. Petuch, N. Byčkov ir V. Gubin, Zarasų — A. Tulezov, E. Petrova...

Vilniaus miesto sudėtingesniame komitete ir miesto dalių komitetuose: J. Bielowsov, A. Sachfaj, G. Simonenko (organizacinio skyriaus vedėjas), A. Masjuk, R. Judevič, N. Uksov... Kaukų mieste — L. K. Maksimov, N. Leškov, F. Butylkin, I. Golubov... Klaipėdoje — D. Rožnov, Panevėžyje — V. Plaksin, Šiauliuose — V. Avralev...

Buvo atvykęs A. Seliepinas

Balandžio 22-24 į Vilnių buvo atvykęs A. Seliepinas. Jis dabar yra profsąjungų pirmininko pareigose, bet Vilnių lankė kaip rusų kompartijos politbiuro narys. Čia jis Lietuvos teritorijoje vykantiems partijos aktyvistams aiškino neseniai Maskvoje įvykusio partijos centro komiteto posėdžio nutarimus. Išklause aiškinimus, aktyvistai, suprantama, priėmė rezoliuciją, kad visiškai pritaria partijos CK linijai, ypač nusistatymui padėti š. Vietnamui prieš Ameriką, padėti arabams prieš Izraelį ir mobilizuoti viską, kad galėtų sutramdyti "Vakarų Vokietijos revansistus".

Tarp visos eilės kitų pasižadėjimų maskvinei partijos vadovybei, aktyvistai labai įsiskaidė dar kartą pasižadėti "duoti reikiamą atkirtį bet kuriems svetimių pažiūrų ir nuotaikų pasireiškimams... ir toliau nesitaikomai kovoti prieš imperialistines propagandas ir jos agentūras — buržuazinių nacionalistų — ideologines diversijas".

Nėra abejonės, kad šis pasižadėjimas buvo padiktotas, turint galvoje Lenkijos ir Čekoslovakijos pastaro-

sius įvykius ir jų atgarsius Lietuvoje.

Po pranešimo aktyvistams Seliepinas buvo pavadžiotas ir paveziotas įprastiniu turistų keliu: viena įmonė Vilniuje, paskui Trakai, Priekupis ir Druskininkai.

(Elta)

Džiudo čempionas

Viktoras Kairys, vienas iš šešių lietuvių, dalyvavusių Kazanėje surengtose savęs gynimo sporto (džiudo) varžybose, laimėjo Sovietų Sąjungos čempiono vardą. Jis įtrauktas į Sov. S-gos džiudo rinktinę, kuri gegužės mėnesį siunčiama į Šveicariją dalyvauti varžybose dėl Europos džiudo čempionato.

Partijos aktyvas — tai Lietuva

"Vieningai pritarė TSKP CK Plenumo nutarimui ir Lietuva", — įtikinėjo lietuvių komunistų Tiesa balandžio 26 d. aiškindama Seliepino iš Maskvos vietiniam komunistų aktyvistams atvežtąją rezoliuciją. Ir tuo pačiu atsikvėpimu pasisakė, kas, Tiesos manymu, yra Lietuva. Tai — "LTSR partinio aktyvo susirinkimas", kuris, išklause Seliepino pamokslą, "visų respublikos komunistų vardu visiškai ir pilnutiniai" vieningai pritarė tame pamoksle išdėstyti Maskvos politikai.

Maskva nerado reikalo "Lietuvos pritarimo" atsi-klausti net kaip tik beveik tuo pačiu metu Vilniuje susirinkusių neva rinktų "deputatų". Bando Maskva tuos "deputatus" užsienių aktyve net Lietuvos parlamentu vadinti, bet jų reikšmės nė tiek nevertina, kad bent dėl žmonių akių pasiklaustu jų nuomonės. Susisaukė tik skirtinius partijos pareigūnus, pasakė, kokios reikia rezoliucijos, ir pritarimas yra. Ir tai — pritarimas, pasakytas tik "visų respublikos komunistų vardu", ne Lietuvos gyventojų, net ne liaudies, o ką jau bekalbėti apie tautą. Tačiau to užtenka skelbti, kad "pritarė ir Lietuva".

Ta pačia proga Tiesa įtikinėjo, kad "Lietuvos liaudis gerai žino, kam ji turi būti dėkinga už savo laimėjimus... Savo padėkos žodžius ji skiria didžiajai tarybinei Tėvynei", ir tt.

Si nauja "pritarimų ir dėkingumų" skelbimo banga nėra dūmas be ugnies. Tai rūksta komunistų partijos vadus apėmęs susirūpinimas dėl pastaruoju metu stipriau prasiveržiančių nedėkingumo ir nepritarimo ženklų.

Lietuvoje tokie pritarimų ir dėkingumų reikalavimai gyvai primena "mažuosius gebelsiukus iš generalkomissariato", kurie prieš 25-27 metus, ypač, kai frontuose ėmė nesisekti, važinėjo po Lietuvos miestus, saukė "inteligentų susirinkimus" ir diktavo dėkingumo pareiškimus (fiureriui už išsivienijimą ir reikalavo, kad jie būtų, panašiai, kaip ir dabar, skelbiami laikraščiuose visų lietuvių vardu.

(Elta)

Vienas iš respublikonų kandidatų — New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller vienas ir su savo antrąja žmona ir sūneliu.

Liežuvių batų nepataisys

Balandžio 18 d. Vilniuje buvo — tik vienai dienai — suaukta vadinamoji "LTSR aukščiausioji taryba", tarymas Lietuvos seimo ar parlamento pakaitalas. Susirinkimo paskirtis buvo — atlikti iš anksto parašyto atsisaukimo-nutarimo paskelbimo apeigą. Atsisaukimas šį kartą lietuvių gyventojų aptarnavimą, — darbą, kurį anksčiau atlikdavo privati amatininkai ir kuris dabar yra pavestas atlikti val-

džios steigiamoms ir kontroliuojamoms dirbtuvėms. Atsisaukime visų pirma iškalbingai pagirta tų dirbtuvių pažanga. Sako, nuo 1962 iki 1967 metų gyventojų aptarnavimas pagerėjęs daugiau kaip triskart, o kaimie net beveik puspenktokarto. Bet tas pagyrimas visiškai nesako, kad dabar aptarnavimas jau geras. Jis tik rodo, kad 1962 metais jis buvo tris kartus ar net puspenktokarto blogesnis negu

Kokios jų pensijos

Nors dar tik keletas metų, kaip Lietuvoje sovietinė valdžia pradėjo platesniu mastu mokėti senatvės bei nedirbantių pensijas, bet balandžio 26 d. Tiesa Vilniuje skelbė "tarybinio socialinio aprūpinimo" 50 metų jubiliejų. Mat, visi rusų bolševikų jubiliejai dabar minėti ir Lietuvoje. Todėl tą dieną buvo aiškinama, kaip dabar Lietuvoje atsiliepia 1918 m. balandžio 26 d. pasirašytasis Lenino dekretas. Būtent: pensijas ar pašalpas Lietuvoje dabar gauna apie 517 tūkstančių asmenų, ko ne kas šeštas gyventojas! Esą, "tai galima tik mūsų visuomenės sąlygomis".

Yra pateiktas ir kitas, iš pirmo žvilgsnio beveik įspūdingas skaičius: 1967 metais jų pensijų ir pašalpų esą išmokėta 98 mil. 816 tūkstančių rublių... Tačiau tuos milijonus padalinus 517-kai tūkstančių, pensijos ar pašalpos vidurkis išeina tik apie 191 rublis per metus, arba ne visiškai 16 rublių per mėnesį...

Tarp tų 517 tūkstančių pensininkų bei pašalpininkų yra nemažas skaičius visiš- kai ne Lietuvoje tas pensijas išsitaravusių, arba, jei ir Lietuvoje, tai Lietuvos okupantų ar kolonistų pareigo-

se. Jie, kaip ir eilė privilegijuotų vietinių "nusipelnėlių", gauna ne vidurkio dydžio pensijas, o keleriopai didesnes. O už kiekvieną apdovanotą, sakysim, 60 rublių per mėnesį pensiją, vienuolikai mažiau lieka tik po 12 rublių per mėnesį. Už kiekvieną gaunantį 100

rublių pensiją, turi būti 21, gaunantis po 12 rublių.

O juk 12, arba 16, ar net 20 rublių per mėnesį — tai gi ne senatvės aprūpinimas. Tai tik ketvirtadalis, daugiausia — trečdalis pragyvenimo minimumo.

Tokio "senatvės aprūpinimo" neįmanoma pateisinti net ir pasiaiškinimu, kad "geriau mažai, negu nieko", kadangi Lietuvoje daugiau kaip trys ketvirtadaliai dabartinį "aprūpinimą" savo laiku turėjo šiojį ar tokį pagrindą savo senatvei, jei ir kukliai, tai vistiek patenkamai aprūpinti ir be valdžios malonės. Valstybė, kuri dabar duoda lėšų pragyventi vienai savaitei per mėnesį, yra atėmusi iš jų žemę ar kitokią nuosavybę, daugeliu atvejų jų sunaikinusi ir šeimas, kuriose jų senatvė galėjo būti aprūpinta. Niekas kitas, kaip tas beveik pusmilijonas "vidutinių" pensininkų Lietuvoje nejunta skaudžia, kad jie yra tapę apiplėšti, o dabar iš jų reikalaujama dėkingumo apibūtinamųjų už gražinimą tiek trupinių. Jiems nieko nesako 98 milijonai per metus, 16 ar 12 rublių per mėnesį jiems yra "tarybinio socialinio aprūpinimo" apčiuopiamiausia realybė.

(Elta)

J. Maniusis lydėjo Kosyginą

Kosyginui lankantis Pakistane ir Indijoje, palydovų adjutantų tarpe buvo ir du respublikiniai "premjerai": T. Kisieliovas iš Minsko ir J. Maniusis iš Vilniaus...

(Elta)

dabar. Apie dabartinę padėtį kalba antroji atsisaukimo dalis, kurioje surašyta net 22 įvairiausi raginimai ir pavidimai aptarnavimą taisyti. "Aukščiausioji taryba" vis dar teberagina "išplėsti skubaus avarinės taisyms paslaugas, didinti skalbyklų ir sudėtingos buitinės technikos remonto įmonių pajėgumus, žymiai pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, sutrumpinti užsakymų atlikimo trukmę, kelti aptarnavimo kultūrą... aprūpinti būtinio gyventojų aptarnavimo įmones žaliava, medžiagomis, įrengimais bei įrankiais... apsvaistyti galimybę 1969-1970 metais padidinti kvalifikuotų šios srities darbininkų parengimą".

Is to paraginimų galima spręsti tik, kur bei kiek yra skylių aptarnavime, bet nekalbama apie tų skylių dydį. Viena aišku, kad išvaikius privatus amatininkus ir išnaikinus jų dirbtuves, valdinės įmonės ligi šiol dar nepajėgia atlikti to darbo kurį amatininkai ir dabar galėtų atlikti, ir be tų žodinių atsisaukimų. "Komunizmo statytojų" monopolis — 23 metai po karo — vis dar nesugeba suorganizuoti patenkinamo batų taisyms. Dirbtuvių valymo bei skalbimo, vis dar neturi tiems reikalingas medžiagas, įrankių, nei darbą mokančių žmonių...

Toks paraginimas viską "gerinti ir didinti" nebe pirmas Lietuvoje, ir jis niekam neteikia vilčių, kad daug kas dėl jo pasikeistų. Kaip visi tokios rūšies "nutarimai", taip ir šis tik bendrybiškai ragina "gerinti, plėsti ir kelti", bet nenurodo nei konkretaus plano, nei konkrečių priemonių. Todėl darbas organizuojamas taip, kaip kur kokiui biurokratui kada į galvą ateina.

Tuo pačiu metu, kai laikraštiniškai laikė savo pareigą pagirti naują nutarimą, kaip "dar vieną įrodymą partijos ir vyriausybės rūpinimosi liaudies gerove", Komjaunimo Tiesa ėmė ir atvirai papasakoti, kaip tie biurokratai tvarko žmonių aptarnavimo reikalus.

Is Kelmės atėjo į redakciją laiškas, kuriame skundžiamasi automatais: "Net meninius vokus su ženklais pardavinėja. Ta-

čiau kas iš to. Pabandyk nusipirkti — išgirsi tik monetos skambėjimą. Spaudyk mygtuką nespaudęs — nei kapeikų, nei voko. Tokie automatai Kelmės pašte. Varnių universalinėje paroduotuvė, Šiaulių autobusų stotyje..."

Redakcijoje toks laiškas — ne naujiena. Redaktoriai prisimena kito asmens pasakojimą:

"Mes tik prieš dešimtmetį susigriebėme, jog mažai dėmesio skiriame gyventojų buitiniam aptarnavimui. Pradėjome chaotiškai ieškoti įvairiausių formų. Viena jų — automatai. Bet kurti jų nemokėjome. Jie nekokybiški. Daugome juos kumščiais, koneveikiame ryšininkus ir prekybininkus..."

"Nepatikrinę praktikoje, automatais ėmėme pardavinėti duoną ir vandenį, papirosus ir degtukus. Pasirodė, jog tai bereikalingos pastangos, vėjais paleisti pinigai. Prekybos darbuotojai išmėntavo nenaudingus mechanizmus.

"Kartu su nevykusiais automatais išnyko ir tie, kurie iki šiol su pasisekimu galėjo gyvuoti... Dabar viskas paslėpta sandėliuose."

(Elta)

ATSIUNTE PAMINĖTI

Vilniaus kraštas faktų ir atsiminimų šviesoje, parašė Bronius Zumeris, 95 psl., atspausdinta iš L.K.M. Akademijos metraščių III tomo, 1967 m., kaina nepažymėta.

Ką tik gavome:

Išgykite ką tik gautas įdomias knygas:

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ, Mykolas Vaitkus atsiminimų (1918-1940) V. tomas, 295 psl., minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraščių, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina \$3.75, minkštais \$3.15.

Dėl mūsų sostinės, prof. Viktoro Biržiškos atsiminimai iš Vilniaus 1920-1922 m., kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Sąmokslas, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, kaina \$3.50.

Tos knygos yra labai tinkamos velykinės dovanos.

DAR GAVOME

LIETUVA BUDO, Stepno Kairio atsiminimų I tomo nedidelį skaičių. Jų kaina tik \$2.00

Net meninius vokus su ženklais pardavinėja. Ta-

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

Tundra Tales, Manyland Books leidinys paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 psl. kreadiniame popieriuje, kietais viršeliais, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoje Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Koncius, 211 psl., kaina minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliskai kalbantiems lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

"Lithuania Land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania, dr. J. B. Koncius, iliustruota, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$4.00, minkštais \$3.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

PIGIOS, IDOMIOS

knygos

Derliaus vainikas, J. Mikuckio eilėraščių rinkinys, 359 psl., kaina \$2.50.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanoris Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Gyvulių ūkis, George Orvel bolševikinės santvarkos satyra, 71 psl., kaina \$1.00.

Per giedrą į audrą, Mykolas Vaitkus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

Inicialai po tiltu, A. Tulio novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50.

PALENGVINKITE MUSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigų sutauptume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratorai pasibaigiant, vis mažiau bus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS TUMAS-VAIZGANTAS

Vilniaus pilies pasaka

Didysis Lietuvos kunigaikštis, dėl savo darbštumo pramintas didžiu Lietuvos ūkininku, sumanė pasistatyti tokią tvirtą pilį, kad jokie priešai negalėtų jos paimti. Sumanyta — padaryta: toks tai buvo kunigaikštis. Išsirinko labai gražius Panerių kalnus ir ant aukščiausiojo ėmė vežti didžiausias taštas uolas ir degtas plytas. Vargo buvo daug. Į vieną vežimą reikėjo pajungti bent dešimt porų jaučių.

Pagal visą medžiagą paruošta. Pamatai padėti, iškasti plačiausi perkasai. Prie pat jų krašto stūks kalnai akmenų, belaukiančių tik valandos, kada nuriedės gilumon ir prisims visą statomų mūrų sunkenybę. O jų tarpe vienas tikras milžinas akmuo, gausias atsigulti į pat kertę.

Vilniaus pilis turėjo būti niekur neregėto stiprumo, nes ji gaus ginti visą didžiojo kunigaikščio šeimyną: čia norima padaryti sostinę. Ir ne tik kunigaikščio gyvybę — gins viso krašto laisvę ir garbę.

Gražus tas kraštas tie Paneriai: kalnais kuprotas, upėmis gembėtas, miškais pasisėlusis nuosėdams. Jo negalėjo nepastebėti kunigaikščiai, garsūs karžygiai, garsūs ir svetimšaliai svajotojai.

Didžiojo akmenų kertėn padėti atėjo pats šeiminkas, būriu dvarikių, pačių prašmatniausių kunigų — vaidilų, žynių ir burtininkų — vedamas.

Ir tarė kunigaikštis kunigams:

— Galingųjų Lietuvos dievų tarnai, jų valios ir noro aiškintojai, kvapnaus gintaro ir riebiųjų gyvulių aukotojai! Pasakykite dabar man, kas plačioje mano kunigaikštystėje visų labiausiai patiktų dievams, ką reiktų jiems aukoti, kad jie per amžius globotų tuos mūrus ir darytų juos Lietuvos priešams neįkandamus?

Sunkiomis, gilomis mintimis apsiniaukę seniausiųjų ir gudrausiųjų kunigų veidai. Susiraukę išmintingosios kaktos, užsimerkę aklosios akys. Giliai galvoja, iš ugnies buria, tariasi savo tarpe, atsimeina senolių papročius.

Pagal visą atsaką savo viespačiui:

— Didis Lietuvos valdove! Tu pats esi dievų išrinktas jų tarnas. Jų norus ir pats gali patirti. Bet jei būtinai mus klausies, tai žinok: Lietuvos dievams visų maloniausia auka būtų, jei atsirastų tokia lietuvė motina, kuri pirmutinį ir vienintelį savo sūnelį gera valia gyvą padėtų po šituo didžiuoju kertes akmeniu.

Nustebo Lietuvos valdovas. Nustebo ir visi jo dvarikiškai. Taip, tikrai. Tai būtų brangiausia auka. Tik iš kur ją gauti? Nuo pat pasaulio pradžios dar nebuvo girdėta tokios aukos.

Vis dėlto liepta visiems burtininkams ir kitiems mažiesiems dvasininkams apeiti visą Lietuvą beklaušinėjant, ar neatsiras tokia tėvynės mylėtoja, tokia jos priešų svetimąčių nemėgėja, kuri apsiimtų net tokią savo kraujo ir savo širdies auką dievams dovanoti.

Atvedė viena motina savo vienintelį sūnų, jos senatvės aprūpinioja. O buvo tai jaunikaitis ne tik gražus ir motinai geras, bet dar ir išmintingas vyras.

Nesipriešino jis motinos valiai ar ten kunigų skelbiamai dievų valiai; tikrai norėjo ištirti, ar tai tikrai yra dievų valia.

Ir paprašė kunigaikštį, kad jam leistų triskart paklausti kunigus. Jei jie atsakys tinkamai, bus tai neabejotinas ženklas, jog dievų valią tikrai žino; jeigu atsakys skelbia.

Kunigaikščiui sutikus, jaunikaitis paklausė kunigus: kaip jiems rodos, kas yra visame pasaulyje už viską saldesnis ir už viską lengvesnis ir už viską kietesnis?

Neilgai tegalvoje, kunigai atsakė:

— Visų saldžiausias pasaulyje bus laukinių bičių korys, visų lengviausias, žinoma, bus laukinio paukščio pūkelis, o visų kietiausias bus kunigaikščio kardo plienas, kuriuo jis, sudrožęs raiteliui per galvą, gali jį per pusę perkirsti iki pat balno.

— Netiesa, — drąsiai atsakė išmintingas vyras.

— Aš žinau daiktų dar saldesnių, dar lengvesnių, dar kietesnių.

— Nujau, bene ką?

— Gėlės, motinos pienas kūdikiui už medų saldesnis, gi kūdikis ant motinos rankų už pūkelį lengvesnis, gi mano motinos širdis už plieną kietesnė, jei neplyšta, atiduodant mane taip baisiai nukankinti.

Ir sutiko kunigaikštis ir visi jo dvarikiškai ir susirinkę žmonės, jog išminties vyras tiesą pasakė, jog tai nebus Lietuvos dievų noras tokios aukos. Ir liepė jaunikaitį paleisti.

Sen. Robert Kennedy rinkiminio vėjauš Indianoj metu.

Edith Stern, 15 m. amž., iš Fort Lauderdale, kol kas dar studentė, bet birželio mėnesį bagusi universitetą Boca Ratone, Fla., dėstys matematiką Michigano valstijos universitete. Ji bus jauniausia universiteto dėstytoja.

"MOTERŲ DIENA"

Balandžio 30 d. galima tikrai vadinti Anglijos teismo istorijoje "Moterų diena".

Swansea aukščiausio teismo pirmininkas prisiekusiais teismo posėdininkais paskyrė vienas moteris, kurios turėjo teisę moterį, nužudžiusią savo motiną.

Londono teismas išteisino 14 metų mergaitę, kaltintą nužudžiusią savo senelę.

Readinge išteisinta 40 metų moteris, kaltinta nužudžiusią savo draugą draugę.

Wocestery teismas pripažino ponai Petersonienę teisę laikyti azartinę lošimų istaigą tik moterims.

Tą pačią dieną buvo oficialiai paskelbta, kad iš 800 asmenų, kurie peržengė 100 metų, moterų yra šešis kartus daugiau nei vyrų.

Ir vėl įsakė kunigaikštis teirautis, kokios aukos Lietuvos dievai reikalauja, kad jos sostinė būtų nesugriauinama? Kas iš visų Lietuvos turtų būtų dievam maloniausias?

Ir vėl apsiniaukę giliu rūpesčiu visų kunigų veidai. Vėl jie galvoja, buria, aukas degina, serų senolių papročius atsimeina. Tris dienas, tris naktis nevalgę, nemigę pagal visą atsaką savo viespačiui:

— Jei Lietuvos dievai neprisiėmė, kad po kertes akmeniu atgultų jaunikaitis, tai aišku, kad po tuo akmeniu turi atgulti mergaitė, lygiai graži, kaip ir nieko blogo neįmananti...

Ir įsakė kunigaikštis burtininkams ir kitiems mažiesiems kunigams suieškoti pačią skaisčiausiąją mergaitę visoje Lietuvoje ir atvesti į Vilnių, kad taptų ji dievams auka už visos tėvynės laimę ir laisvę.

Neilgai teko kunigams klajoti. Lietuvos mergaitės kone visos buvo gražios ir skaisčios. Bet ta, kurią atvedė, buvo gražumu lygi Lietuvos laukų žiedui; jos akelės žydūnu buvo lygios Trakų ežero gelmėms. Ir matės bloga nieko nenuvokianti.

Baltais sužadėtinės rūbeliais, žaliu rūtų vainikėliu ant galvelės, laukinių žiedų glėbiu mažutėse rankytėse, šypsodamosi ir vien tik savo apdaru ir gėlytėmis džiaugdamosi, ji ramiai atsistojo grožio gilumoje, kur turėjo nuriedėti anoji didžioji kertes uola, lyg visai nesuvokdama, jog jai kas bloga gali atsitikti.

Visų širdis į save palenkė. Visi sudrebėjo užuojautai. Bet ką padarysi, jei tai tokia Lietuvos dievų valia?

Kapų tyloje, visi akis žemyn nuleidę, karštai skubėdami, šimtu rankų užkabino uolą ir stūmė ją į griovį, kad tik greičiau nutiktų tai, kas neišvengiama.

Ir visi apmirė, nustėro.

Tik kunigaikštis neiškentė. Šoko prie krašto, žvilgtelėjo žemyn ir, visu veidu nušvitęs, linksmiai sušuko:

— Visų maloniausią auką Lietuvos dievai patys sau išsirinko!

Griovyje šalia uolos stovėjo gyva mergaitė. Kaip ir pirma, švietė nekaltu nerūpestingumu. Tik akelėse spindėjo du deimantai — dvi ašarėlės, kad akmuo krisdamas išmūšė iš jos rankų visus kvepiančius žiedelius ir ant jų atsigulė.

Nekaltos lietuvaitės auka Lietuvos dievams buvo už vis maloniausia, ir Vilniaus pilis buvo stipriausia.

Paskui kunigaikštis tą nekaltą mergaitę vedė, o anąją išminties jaunikaitį paskyrė kunigaikščio tarybos nariu.

Vincas Mykolaitis-Putinas

PER VĖLAI

Ant kelio, ant lauko purvynas,
Dar eina iš žemės ištali pašalai.
Dėl ko gi ir mano krūtinėj
Jausmų pumpuruotas daigynas
Atgijo šikart taip vėlai, taip vėlai?

Šį rytą stebuklingai:
Ir pakūčiai pragydo, ir sodai pražydo.
Masina pavasario įventės stalai, —
Svečių į tą puotą nestinga.
Tik aš į ją kvieistas, deja, per vėlai.

Aš meilės svajų vieną sykį
Pavasario rytą klausiausi mielai, —
Ir vienas man žodis į širdį įkrito.
Tą žodį man žiandien tu vėl pasakyki,
Kad ir per vėlai, per vėlai...

K. Markso laiškas savo žmonai

Gegužės 5 d. sukako 150 metų, kai Vokietijoje Triere gimė Karolis Marksas, padėjęs mokslinio socializmo pagrindus. Jo idėjos pagimdė didžiulį darbo žmonių sąjūdį, kuris buvo vainikuotas Socialistų internacionalu. Jo idėjos ir šiandien tebėra gyvos, tik nelaimė, kad Leninas jas iškreipė, gyvenime pradėjo jas vykdyti visai priešingai, negu Marksas galvojo. Todėl šiandien tiek Sovietų Sąjungoje, tiek Kinijoje, nors dangstomasi Markso idėjomis, bet gyvenime vykdoma visai kas kita.

Bet K. Marksas nebuvo vien šaltas ekonomistas, filosofas. Jis buvo ir labai jautrios sielos žmogus, geras šeimos galva, mylintis vyras ir tėvas. Čia spausdiname ištrauką iš K. Markso laiško, rašyto iš Londono 1856 m. birželio 21 d. (13 metų po vedų) savo žmonai, kuri su 3 dukterimis buvo išvykusi į Triera (Vokietijoje) savo sergančios motinos aplankyti:

"Mano mylimoji, Vėl rašau tau, nes esu vienišas ir man sunku nuolat su tavimi kalbėtis mintimis, o tu nieko apie tai nežinai, negirdi ir nežali man atsakyti. Kad ir koks prastas tavo portretas, jis man labai praverčia. Dabar suprantu, kodėl netgi "niūriusios mados", bauriausios atlikti Dievo motinos atvaizdai turėjo uolius gerbėjų, dargi daugiau, negu geri atvaizdai. Šiaip ar taip — nė vienas šių niūrių madonų atvaizdų nebuvo tiek daug bučiuotas, nė į vieną nebuvo žvelgiama su tokia didžia pagarba, nė vienas nebuvo taip lenkiamasi, kaip šiai tavo fotoafaijai. Ji ne niūri, bet apsiniaukusi ir visai neatspindi tavo meilės, žavėsio kupino veido, kuri taip norisi išbučiuoti. Bet aš pagrazinu tai, ką blogai užfiksuojau saulės spinduliais, ir manau, kad mano naktinės lempos šviesos ir tabako dūmų smarkiųjų pagadintos akys vis dėlto gali matyti vaizdus ne tik miegant, bet ir tikrovėje. Matau tave visą kaip gyvą, nešiojau tave ant rankų, bučiuoju tave nuo galvos iki kojų, puolu prieš tave ant kelių ir prisipažįstu: "Aš jus myliu, madame". Iš tikrųjų, aš myliu tave la-

biau, negu kadaise mylėjo Venecijos mairas...

"Laikinas persiskyrimas naudingas, nes nuolatinis bendravimas pagimdo vienodo regimybę, kai išdyksta daiktų skirtumai. Dargi bokštai iš arti atrodo ne tokie jau aukšti, tuo tarpu kai kasdienybės smulkmenos, susiduriant su jomis iš arti, nepastatė išauka. Taip atsitinka ir su aistromis. Kasdieniniai įpročiai, kurie dėl artumo visiškai pavergia žmogų ir įgauna aistros pavidalą, nebeegzistuoja, kai tik iš akiračio dingsta ju betarpiškas objektas. Gilios aistros, kurios dėl savo objekto artumo įgauna kasdieninių įpročių pavidalą, išauka ir vėl atgyja joms būdinga jėga, stebuklingai veikiamos išsiskyrimo. Taip ir mano meilė. Kai tik erdvė mus perskiria, aš tuoj įsitikinu, kad laikas pasitarnavo mano meilei taip, kaip saulė ir lietus tarnauja augalui, skatindami ju augimą. Kai tik tu atsiduri toli nuo manęs, mano meilė tau pasirodo tokia, kokia ji yra tikrovėje. — kaip milžinas; joje susitelkia visa mano dvasinė energija ir visa mano jausmų jėga. Aš vėl pilna žodžio prasme jaučiuosi esąs žmogus, nes jaučiu begalinę aistrą. Juk įvairiausiškumas, kuri primeta mums šiuolaikinis lavinimas ir auklėjimas, ir tas skepticizmas, kuris verčia mus abejoti visais subjektyviais ir objektyviais įspūdziais, yra tik tam, kad mus visus padarytų smulkmeniškus, silpnus, niurzgalius ir nervingus. Tačiau ne meilė Feuerbacho "žmogui". Molelioto "medžiagų apykaitai", proletariatui, bet meilė mylimajai, būtent, tau, padaro žmogų vėl žmogumi pilna šio žodžio prasme.

"Tu nusišypsosi, mieloji, ir paklausi, kodėl aš staiga puolau į retoriką. Bet jei galėčiau prispausti tavo švelnią tvra širdį prie savosios, aš tylėčiau ir netarčiau nė vieno žodžio. Negalėdamas bučiuoti tave lūpomis, esu priverstas eriotis žodžiu, kad galėčiau su jū pagaliau perduoti tau savo pabučiavimus.

"Be abejo, pasauly daug moterų, ir kai kurios iš jų be galo gražios. Tačiau kur galėčiau rasti dar vieną vei-

lą, kurio kiekvienas bruožas, netgi kiekviena raukšlėlė sukeltų manje stipriausius ir puikiausius mano gyvenimo prisiminimus! Netgi mano begalines kančias, mano nesugrąžinamą praradimą (sūnaus, Red.), aš įskaitau tavo mieltame veide. Apiberdamas pabučiavimais tavo brangų veidą, aš įveikiu šią kančią. "Palaidotas jos glėbyje, prikelts jos pabučiavimu", — kaip tik tavo glėbyje ir tavo pabučiavimu. Man nereikalingi nei bramanai, nei Pitagoras su jų mokymu apie sielų sugebėjimą keisti savo pavidalą, nei krikščionybė su jos mokymu apie prisikėlimą".

VIETNAMEČIŲ DANTYS 6 KARTUS SVEIKESNI

Harvardo odontologijos profesorius dr. Myron Allukin liudijo Mass. parlamento komisijai, kuri studijuoja vandens chloravimo klausimą. Jis kurį laiką buvo Vietname ir ten patikrino 500 vaikų dantis. Tiek pat vaikų ir to paties amžiaus jis tikrino ir Mass. valstijoje. Jo išvada: Mass. vaikų su gendanciais dantimis yra 6 kartus daugiau, negu Vietnamo.

Jis aiškino ir kodėl: esą, vietnamečiai valgo maistą, kuriame yra daugiau chloro, negu mūsų kaimo valgyje. Todėl dr. Allukin yra vandenį chloravimo šalininkas. Bet yra ir chloravimo priešininkų.

Aplamai, mažiau civilizacijos palietę žmoniai dantys yra stipresni, nes jie valgo natūralesnį maistą, kurį reikia kiekiausiai kramtyti, dažniau dantų jėgą naudoti. Nuo to dantų smagenys geriau masažuoja. Geresnė kraujo apytaka dantis geriau aprūpina reikalingomis medžiagomis, ir jie ilgiau išlieka tvirti ir sveiki. Gi valgant košes, mėsas, mėsos ir kitoki kramtymo nereikalingą maistą, dantys lieka be darbo ir atrofuojasi, genda.

Ypač silpni yra amerikiečių dantys, nes čia visiems jau fabriko "sukramtytas" maistas kemsamas kaip kalakutams į gerkles. Dėl to čia dažnai net jaunuoliai jau turi birtinius dantis.

Chloravimo priešininkai tvirtina, kad chloras dantų nepagerina.

MOTERS ATSARGESNĖS VAIRUOTOJOS

Tai skaičiais įrodė Mass. gubernatoriaus viešojo saugumo tarybos vykdomasis direktorius James Stratford, liudvdamas seimelio komitetui. O šiaip — vėrai yra įpratę moteris kaltinti, kad neatsargiai vairuojančios.

Imkit ir skaitykit

Kipro Bielino knyga

TERORO IR VERGUJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta bolševikinio teroro sistema, tos vergų stovyklos, kurios kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

Vietinės žinios

Pasiklausykime 40-ties dainininkų

Visi mėgstame lietuviškas dainas, tik nevisada turime progos pasiklausyti gero choro. O puiki progą bus ši šeštadienį, atėjus į Laisvės Varpo koncertą, kurio programą atliks Montreale Ausros Vartų parapijos choro 40 dainininkų.

Koncerto rengėjai kviečia visus atsilankyti. Išgirsite gražių lietuviškų dainų, įvertinsite kaimyninės valstybės lietuvių menines pastangas ir kartu padėsite, kad Laisvės Varpo radijas galėtų ir toliau dar garsiau skambėti.

Pradžią 7 val. vak. Koncerto vieta — So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr. Jos III aukšto salė.

Sunkiai sekasi vienybės darbas

Jau kuris laikas, kai Bostone nedidelis būrys žmonių uoliai skiepija pabaltiečių vieingo darbo mintį. Tai tie, kurie susibūrė į N. Anglijos Baltų Draugiją. Čia yra ne tik geros progos bendrauti su trijų tautų žmonėmis, bet drauge ir kitiems įspūdingiau pasirodyti. Tam tikslui draugija kasmet rengia Bostone aukšto lygio koncertus, susilaukusius gero kritikos įvertinimo. Šią vasarą ji rengiasi didėlei pabaltiečių šventei, kurios programa bus atlikta parke prie Charles upės, kur vasarą būna koncertai.

Draugijos valdyba, ieškodama dar daugiau progų pabaltiečiams susitikti ir pabendrauti, o taip pat tikėdamasi ir vieną kitą dolerį "uždribti" nepelningiems koncertams, gegužės 11 d. So. Bostono L.P. Dr. Jos salėje surengė banketą, į kurį teatsilankė vos kelios dešimtys žmonių. Gaila.

Inž. V. Izbickas išvyko į Aziją

Inž. Vytautas Izbickas tarnybos reikalais išvyko į Kuwait. Tai maža valstybėlė Azijoje prie Persijos įlankos greta Saudi Arabijos ir Irako. Jos plotas mažesnis negu Massachusetts valstijos, o gyventojų tik 467.000, bet naftos eksportu ji yra antroji vietoj tarp kitų valstybių. Ten firma, kurioje inž. V. Izbickas eina atsakingas pareigas, stato didelę užtvanką.

Kelionėje jis išbus 3 savaites. Ta proga jis aplankys Graikiją, Iraką ir kitas valstybes.

Inž. R. Žičkus paskaitos pietų amerikiečiams

Inž. Raimundas Žičkus buvo pakviestas skaityti paskaitą į Caracas (Venezueloje) universitetą, kur vyko Pietų Amerikos inžinierių chemikų seminaras. Caracase inž. R. Žičkus išbuvo ištisą savaitę.

Išleka Živilė Mockutė

Živilė Mockutė, Marijos ir Kazio Mockų dukrė, New England Medical Centre laborantė, gegužės 25 d. išleka už Roberto E. Groh.

Kaip žinome, tą patį dieną susituokė ir Giedrė Karosaitė su dr. Algirdu Budreckiu.

Atidaryta dail. B. Murino paroda

Praeitą šeštadienį Tautinės S-gos namuose atidaryta dail. Broniaus Murino darbų paroda, kuri tęsis iki ateinančio sekmadienio.

Parodos atidaryme, o kartu ir į tą šeštadienį atkeltam kultūriniam subatvakaryje, dalyvavo didelis būrys bostoniečių. Atidarymo žodį tarė LB Bostono apyl. pirmininkas A. Matijoška, ta proga paskaitydamas rašytojo Antano Rūko straipsnį apie dail. B. Murino meną. Vėliau ilgesnį kalbą pasisakė ir pats dailininkas, išdėstydamas savo tvirtai pagrįstas pažiūras į kūrį, apžvelgdamas naujesnias meno sroves ir atskleidždamas savo kūrybinį procesą.

Parodoje išstatyta 30 nepaprastai žavių ir spalvingų akvarelės darbų, kurių keletas jau pirmą vakarą buvo nupirktas. Bostoniečių susidomėjimas paroda labai didelis, nes dail. B. Murinas čia lankosi pirmą kartą, o jo kūryba — tarsi naujo pasaulio spalvų gaivus padvelkimas.

Svečias Bostone pabuvojo tik porą dienų. Jį globojo čia inž. A. Lapšys ir jo šeima. Sekmadienį dail. B. Murinas buvo atvykęs pasigėrėti ir dail. V. Vizgirdos darbais ir čia būrys bostoniečių bičiulių praleido kelias valandas, tęsiant pokalbius meno ir kitais klausimais.

Jis yra dar 1929 m. baigęs Kauno Meno mokyklą, vėliau studijavęs Paryžiuje Ecole Boile kolegijoje, kur įsigijo diplomą, dėstęs dailę įvairiose Lietuvos aukštosiose mokyklose ir dalyvavęs daugelyje parodų Europoje ir Amerikoje. Tai ne tikrai aukšto lygio menininkas, bet ir aukšto kultūros žmogus.

Ruošiamasi gegužinei

Nors data dar tiksliai ir nenustatyta, bet jau daromi pasiruošimai tradicinei Bostono skautų gegužinei Keleivų ūkyje, W. Bridgewater, kurį šiuo metu valdo Vytautas Zekus.

Gegužinė paprastai turi didelį pasisekimą, nes į ją suvažiuoja svečių iš tolimų apylinkių ir tik su pakvietimais. Pakviestieji turi teisę atsivežti ir savo svečius. Paprastai dalyvių skaičius būna didesnis negu tikimasi, nes dar nebuvo atsitikimo, kad pakviestieji nedalyvautų.

Gegužinėje dalyvauja geriausios apylinkės šeimninės, kurioms suteikiama proga parodyti savo meną, čia vykdomas tradicinis N. Anglijos šaudymo turnyras ir kt. Šiais metais manoma surengti ir golfo varžybas. Patalyja tradicijai svečiai pavaišinami ir senu vynu, kurio dideli kiekiai yra ūkio rūsyje. **K. Nenortas**

LB susirinkimas

Gegužės 24 d. 7:30 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose bus L. Bendruomenės apylinkės narių metinis susirinkimas, kurio darbotvarkėje yra valdybos darbų apyskaita, ateities darbų planas, naujos valdybos rinkimai ir kt. Visi kviečiami dalyvauti.

Kingo įpėdinis Bostone

Praeitą ketvirtadienį Bostone lankėsi nužudytą dr. M. Kingo įpėdinis kun. dr. Ralph Abernathy. Čia jis dalyvavo Northeastern universiteto pietuose, kurių dalyviai mokėjo po \$100, pasakė kalbą mitinge miesto sode, palaimindamas kitą dieną išgyjuojančius į Washingtoną, kur jau dr. M. King buvo sumanęs sutraukti kelias dešimtis tūkstančių negrų ir reikalauti, kad vyriausybė imtusi skubių priemonių skurdžių padėčiai pagerinti.

Iš Bostono į Washingtoną išvažiavo apie 70 asmenų. Pirmą sustojimo vietą Providence. Žinoma, žygininkai visur bus iškilmingai sutinkami ir išlydimi. Į Washingtoną jie nuvažiuos tik gegužės 17 d.

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Gegužės 18 d. So. Bostono Lietuvių Pil. dr. Jos salėje išvės Varpo koncertas.

Sandaros 7 kuopa gegužės 19 d. 1 val. po pietų Sandaros salėje, 124 F St., So. Bostone, rengia buvusio ilgamečio kuopos pirmininko Jakubausko pagerbtuves.

Birželio 8 d. J. Gaidelio metinis mokinių koncertas Tautinės S-gos namuose.

Cambridge Amerikos Lietuvių Piliečių Klubui reikalingas šeimininkas (manager) lietuvis, gerai mokantis anglų kalbą, vidurinio amžiaus.

Kreiptis į pirmininką V. Tomą, 189 Pleasant St., Watertown, Mass. 02172, telefonas: WA 4-8252.

Parduoda

plačiai tarp lietuvių žinomas Deksnio galingos moties gamykla. Neribotai pelningas business. Rašykite:

P. Deken, North St., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Vyrui mirus, nebrangiai parduodu patogioje vietoje namus (du miegamieji) — su garažu, sklypas 100x50, darželis pilnas gėlių. Kaina \$6,000, imokėti tik \$500, vėliau kas mėnuo po \$50.

Sophie Nichols, 116 S.W. 8th St., Ocala, Fla. 32670.

Ieško

Ieškomas prekvizininkas Pauliuskas (vardo nežinom). Turis 2 dukteris, kurių viena ištekėjusi už Baužos (ar Baušos). Jiems jų talkina jam parduotuvėje.

Savo metu Chicago dienraštyje "Drauge" buvo jo nuotrauka su žmona, abiem dukterimis ir žentū.

Jis pats arba kas jį pažino, turintis malonę pranešti jo adresą Keleivio redakcijai, — 636 East Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Norisusipažinti

Ieškau moters, kuri norėtų gražiai gyventi. Vienam gyvenimui nemalonu ir nuobodu. Esu doras, linksmo būdo vyras. Kuri moteris norėtų su manimi susipažinti, prašau rašyti:

Peter Sluckis, 192 Affleck St., Hartford, Conn. 06106.

IS PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJUS

Lankėsi A. Plavičius

A. Plavičius, kuris prieš trejus su puse metų išvyko į JAV, buvo atvažiavęs aplinkyti savo idėjos draugų ir pažįstamų. Jis atvežė man iš Clevelando glėbį lietuviškų knygų. Jų tarpe ir K. Žuko "Žvilgsnis į praeitį". Jas padovanojo Vytautas Braziulis. Ačiū už tai.

Man ypač įdomi K. Žuko knyga, nes jos autorius yra buvęs mano tiesioginis viršininkas, kai jis 1920 metais vadovavo Suvalkų frontui prieš lenkus. Ją skaitydamas, prisiminiau praeitį, vėl pabuvojau Marijampolėje, Kalvarijoje, Suvalkuose. Augustave, taigi Seinų ir Cipliškų mūšiuose su lenkais.

Vasario 16 minėjimas

Kaip kasmet, ta diena paminėta ir šiemet vasario 17 d. Lietuvių Kultūros Dr. Jos patalpose. Kalbėjo Lietuvos ministras Anatolis Grišonas, urugvajietis Jose P. Martinez Berseche. Jų kalbose nieko naujo nepasakytą.

Meninę programą atliko G. Stanevičienės ir jos dukros Nijolės vadovaujamas "Gintaro" sambūris, pašokęs lietuvių šokių, ir parapijos choras, sudainavęs kelias dainas. Vėliau J. Petruskevičiaus orkestras grojo šokiams.

Publikos buvo mažai.

Po 40 metų

Urugvajaus sostinėse Montevide lietuvių buvo gausiai apgyventi priemiesčiai Cerro ir Casabo. Anksčiau čia vakarais po darbo valandų skambėjo lietuviškos dainos ir muzika. Šiandien čia tylu, ramu, nes prieš 40 metų atvykę lietuviai vieni paseno, o kiti iškeliavo ten, iš kur niekas nebeįėjė. Jų vaikai nutautė ir su lietuvišiais mažai ką bendro beturi, nors lietuviškai dar kalba. Pavargo ir buvę šokie tokie veikėjai.

M. Krasinskas

AUSTRALIA

J. Arminas — garbės narys

Australijos Lietuvių Sąjungos narių visuotinis susirinkimas Garbės nario vardą suteikė Jurgui Arminui ir Kostui Pociui.

J. Arminas dabar yra Adeldaidės Lietuvių žinių redaktorius. Jis buvo ir pirmojo lietuvių laikraščio Australijoje — Australijos Lietuvių — redaktorius. Tą dvisavaitinį jis pradėjo leisti 1948 m., tebedirbdamas pagal sutartį privalomą darbą ir gyvendamas palapinėje. Jo pastangomis buvo išleista ir pirmoji lietuviška knyga Australijoje. Tai buvo Pulgio Andriūšo "Sudie, kvietkeli", kurį gavo Rašytojų Draugijos premiją.

Mums malonu pažymėti, kad J. Arminas yra ir Keleivio bendradarbis. Sveikiname jį, gavus Garbės nario vardą! Neabejojame, kad jis Australijos lietuvių istorijos knygą papuos dar nevienu gražiu darbu.

GREITA PAGALBA

Nesumink, gausi pagalba. Vaisiai, kurie buvo ligai kankinami, nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau yra.

Tuoju atveju šis skelbimas ir savo vardą su antraše, ir mes siūlytume visai išbandyti.

ROYAL PRODUCTS, North St., P.O. Box 9112, Newark 4, New Jersey

VOKIETIJA

St. Motūzui 70 metų

Vechtos senelių prieglaudoje gyvenantis Stasys Motūzas vasario mėnesį minėjo savo amžiaus 70 metų sukaktį.

Sukaktuvėninkas yra Lietuvos kariuomenės savanoris, ilgus metus buvęs pavzdingas Meškiūčių valsčiaus viršaitis. Jis yra gabus drožinėtojas. Iš jo rankų išėjo labai gražių kryžių, įvairių figūrų, tautiniais motyvais papuošalų. Jis ir S. Michelsonui atsiuntė labai gražiai išdrožtą Maikį su tėvu.

Hamburgo televizijos atstovai sukakties proga apilankė sukaktuvėninką ir nufilmavo jį su visais drožiniais. Keli vokiečių laikraščiai, paminėdami Vasario 16-sios sukaktį, įsidėjo ir S. Motūzo drožinių nuotraukų.

Lietuvių Bendruomenės valdyba

Dabar Lietuvių Bendruomenės valdyboje yra šie asmenys: pirm. Jonas Valiūnas, vicepirm. Vincas Natkevičius, sekr. Alina Griniene, išd. Jurgis Barasas, narys jaunimo reikalams Arvydas Lingė.

Atstovai į PLB seimą

Į Pasaulio Lietuvių Seimą atstovais išrinkti: inž. J. Valiūnas, V. Natkevičius, dr. J. Grinius, tėvas A. Bernatonis ir A. Lingė.

10 knygų už 2\$

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Lietuvos socialdemokratų partijos programinės gairės, 32 psl., kaina 20 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blūmo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kausko), 47 psl., kaina 25 centai

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Tikra teisybė apie Sovietų Rusiją, (J. Januško), 96 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgiro mūšis, parašė dr. Daugirdaitė-Sruobienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.10, bet visus kartu parduodamos už \$2.

Gerai žodiniai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl., apie 30.000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Viliaus Peteračio, II laida, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kaina \$7.00.

Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, redagavo prof. J. Balčikonis ir kt., yra apie 45.000 žodžių, 990 psl., kaina \$12.00

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS moka paima, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikią. Aukštesnias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1.000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA madinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama. Neturint klubių ir draugijų nariams. Už \$1.000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškina apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomeninės apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausias romanas, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje — labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$6.50.

Adresas:

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

NELAUKITE, KOL BUS VELU!

Ne laikas rūpintis širdies sveikata, kada širdies priepuolis įvyksta. Daug išmintingiau iš anksto žinoti savo polinkį širdies priepuoliui ir kaip jo išvengti.

Statistika skelbia, kad sulaukus pusamžio kas penktas vyras gauna širdies priepuolį. Nerizikuokite didžiausiu turtu — savo sveikata.

Perskaite knygą "ŠIRDIES PRIEPUOLIAI", pamatysite, kad galite nuspėti savo širdies priepuolį ir jo išvengti.

Ta knyga gaunama ir Keleivio administracijoje, atsiuntus \$3.75.

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus

Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina \$2.00
antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00
Perkarn. abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina \$2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teismas, 81 psl., 50 cnt.

Cicagietės įspūdingai komunistų pavergetoje Lietuvoje 95 puslapiai, kaina \$1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulis kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina \$1.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. Kaina seniau buvo \$6.00, o dabar tik \$2.00

Dan Kun vičio Magiškuoju kilmę į Vilnių, 380 puslapių, labai įdomūs 1962 metų keliavimai į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiais. Kaina \$3.00

Vietinės žinios

Dešimtmetis be J. Jankausko

"Gegužės 22 d. Mount Hope kapinės prigludę dar vieną brangų, kuklų žmogų — Joną Jankauską.

"Tai nebuvo pagarsėjęs karo vadas ar auksaburnis minių žavėtojas, jų vadas. Tai buvo paprastas žmogus, dviems brangus, nuoširdus, ištikimas draugas, kitiems malonus bičiulis, pa-

žįstamas. Tai buvo paprastas kuklus žmogus, bet jei tokių nebūtų, tai ir garsieji vadai karo mūšių nelaimėtų, ir sumaniausi organizatoriai nesugebėtų savo planą įvykdyti; be kurių gyvenimas būtų neįdomus, nemalonus, pilkas, nes tie žmonės nei draugo net didžiausioj nelaimėj neapleis, nei priešio iš pasaly neužpuls, ką paims atlikti, į koki barą bus pastatytas, dirbs sąžiningai, sumaniai, jį gins, kol pajęgs. Toks buvo ir drg. Jonas."

Taip Keleivis rašė apie 1958 m. gegužės 17 d. mirusį Joną Jankauską. Taip apie jį reikia ir šiandien pasakyti.

Bostone jis išgyveno 47 metus, nuo pat pradžių dviem brangus, nuoširdus, ištikimas draugas, kitiems malonus bičiulis, pa-

veiklą, ir didžiausio sukrečimo metu nepametęs galvos, nenukrypęs nuo demokratinio socializmo principų. Iki paskutinių savo gyvenimo dienų jis išbuvo ALSS 60-sios kuopos pirmininku.

Gilias šaknis jis buvo įleidęs ir į Lietuvų Darbininkų Dr. Ją. Iki mirties velionis Jonas buvo Keleivio patikėtinis pirmininkas, labai siejojo savo laikraščio likimu. Kai Keleivį St. Michelsonas perleido socialistų sąjungai ir laikraščio buvo reikalingi pinigai, tai ir drg. Jonas atėjo pagalbon su paskola, kurią vėliau dovanavo.

Drg. Jono lėšomis yra išleistas ir Stepono Kairio atsiminimų "Tau, Lietuva" II-sis tomas.

Dosnus drg. Jonas buvo ir įvairiems kitiems svarbiems visuomeniniams reikalams.

Jis buvo geros širdies, ramus, taikaus būdo žmogus. Jis galėjo gražiai sugyventi su kiekvienu, nors ir labai skirtingų įsitikinimų anas būtų.

Dešimt metų prabėgo nuo drg. Jono mirties, bet jo idėjos draugai ir visi tie, su kuriais jis dirbo visuomenini

darbą, tebeįaučia, kad jų tarpe nebėra ištikimo draugo, gero, nuoširdaus bendradarbio.

J. V-gas

Simo Jakubausko pagerbtuvės

Gegužės 19 d. 1 val. po pietų Sandaros patalpose, 124 F St., So. Bostone, įvyks daug nusipelnusio ilgamečio Sandaros pirmininko Simo Jakubausko pagerbtuvės.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Bilietus galima gauti pas Aleksandrą Chapliką, komiteto narius ir S. Janeliūną — 404 K St., So. Bostone. Galima užsakyti ir telefonu: 269-1730. S. J.

Prancūzų dailės paroda

Dailės muziejuje (Museum of Fine Arts, 479 Huntington Ave.) nuo gegužės 17 d. iki birželio 23 d. bus atidaryta prancūzų dailininkų paroda. Joje bus daugiau nei 70 dailininkų per 100 kūrinių, atvežtų iš Prancūzijos, daug jų čia rodoma pirmą kartą. Meno mėgėjams verta pamatyti.

So. Bostono Lietuvių Pil.

Dr-jos susirinkimas

Draugijos mėnesinis susirinkimas bus šį ketvirtadienį, gegužės 16 d. 7:30 val. vak. Valdyba kviečia visus narius jame dalyvauti, nes darbotvarkėje yra daug svarbių reikalų. Be to, bus galima pamatyti pradėtus keltuvo (elevatoriaus) darbus. (Mūro sienos jau išvartytos iki antrojo aukšto).

Draugijos valdyba pavaišins dalyvius alučiu, kavute ir užkandžiais.

S.K.G.

Meno šventė

Meno šventės programa (populiarios ir simfoninės muzikos koncertai, vaidinimas, opera, baletas) šia vakarą bus atliekama penkiuose soduose. Jų tarpe ir So. Bostono Columbus parke.

Grįžo iš Vietnamo

Leit. Uogintas Kubilius praėjusią savaitę grįžo iš Vietnamo fronto, kur išbuvo vienerius metus.

Pasiveičiavęs pas tėvus, jis dar išvyksta į dalinį JAV baigti karinės tarnybos.

Dėmesio jaunavedžiams

Povestuvinė kelionė

į Bermudą \$210.- porai

Už šią žemą kainą gausite privačiame plažėje liuksusinį kambarį su jūros vaizdu, pusryčiais ir pilnu aptarnavimu

8 dienoms

Kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

VIENINTELĖ LIETUVISKA KELIONIŲ ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ, atstovaujanti visoms vietinėms ir užsienio lėktuvų linijoms, kartu sutvarkanti viešbučių ir kelionių planus. Specialiai žemos kainos vykstantiems į Floridą — MIAMI — iš Bostono, — tik \$65.-

VISŲ LĖKTUVŲ LINIJŲ BILIAI (AIR TICKETS) ISRASOMI BELAUKIANT — BE JOKIO PAPILDOMO MOKESCIO. PASITEIRUKITE IR ĮSITIKINKITE — PATARNAVIMAS GREITAS.

Per TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE galite atsikviesti į svečius savo gimines iš Lietuvos.

KARTU YRA

Globe Parcel Service, Inc.

IR

Podarogifits skyrius

per kurį galite išsiųsti savo giminiams pinigų, siuntinius ir rusiškų gaminių sertifikatus.

ČIA GALITE PIRKTI SIUNTINIAMS VILNONES SKARYTES IR ITALISKUS NAILONINIUS LIETPALČIUS SU 10% NUO. LAIDA.

Istaiga atdara: kasdien nuo 9 val. iki 5 val. v. ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 7 val. v. šeštadieniais nuo 8 val. iki 12 val. dn.

Galite rašyti ar skambinti lietuviškai:

390 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Vedėja: Aldona Adomonis

South Boston Savings Bank

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway., South Boston, Mass.

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

Sio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) virš \$152,000,000

Dabar moka **5%**

už visų rūšių taupomus pinigus

The Apothecary

LIETUVISKA TIKRA VAISTINĖ

Paruodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., šiek tiek šventadieniais ir sekm.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais 8-9 val. ryto FM Bangomis 105.7 megaciklų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS — P. VIŠCINIS

173 Arthur St.

BROCKTON, MASS. 02402

Tel. JUNiper 6-7209

VARPAS Nr. 7, 168 psl. Jame rašo dr. J. Pajaujis, M. Mackevičius, L. Grinius, A. Kučys, dr. K. Karvelis, J. Audėnas, dr. V. Kanauka, A. Sugintas, V. Čižiūnas, J. Daugėla ir kt. Kaina \$2.

(Keleivio adm. dar galima gauti Varpo Nr. 5 bei 6, kuriuose taip pat yra nesensancinių straipsnių. Jų kaina po \$2.).

TREČIOJI PRADALGĖ

Tai Nidos Knygų Klubo literatūros metraštis, kurį redagavo K. Barėnas. Jame yra 16 rašytojų eilėraščių, atsiminimų, prozos ir kt. Knyga turi 414 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Išnuomoja

So. Bostone, Andrew stoties rajone, netoli maudynių, merginai ar moteriai išnuomojamas gražus kambarius su visais baldais ir teise naudotis virtuve.

Kreiptis trečiadienį ar ketvirtadienį telefonu AN 9-1219. (21)

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder

49 Church Street

E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remontų ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro. Telefonas: 698-8675

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tet. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o gimines ten vietoje galės pasirinkti užsakyti prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesterio, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijo: iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka, komentaras, muzika, dainos ir Magdutes pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

I P E D I N I S

OPTOMETRISTAS

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Roda

(RUDOKIURIST)

OPTOMETRISTE

Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TEL. AN 8-4649

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektronų Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius

tiesius, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje.

Lipdu papirusus ir taisau

viską, ką pataisyti reikia.

Nauduju tik geriausią

medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

DRAUDIMO AGENTŲRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popieros Sienuose

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai